

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Völcselj Község Önkormányzata

2013 – 2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	6
Bevezetés	6
A település bemutatása	6
Fekvése.....	6
Története	7
A település gazdasági élete	9
Demográfiai jellemzői.....	9
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	15
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása	18
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	18
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	19
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	21
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	24
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	24
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	27
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya	27
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága	33
c) közfoglalkoztatás.....	36
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői	38
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük	39
f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)	40
g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása.....	40
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	40
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	40
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	44
a) bérlakás-állomány	45
b) szociális lakhatás	45
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	45
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság.....	45
e) lakhatást segítő támogatások	46
f) eladósodottság	47
g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása	47
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete.....	47
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	47
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés	48
b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés	50
c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés	50
d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése	50
e) sportprogramokhoz való hozzáférés.....	51

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	51
g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.....	51
h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.....	51
3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása	52
a) közösségi élet színterei, fórumai	52
b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)	52
c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)	52
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	52
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	53
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	54
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)	54
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.....	55
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma.....	58
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya	59
d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya.....	59
e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	59
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	59
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	59
a) védőnői ellátás jellemzői (a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)	59
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma).....	60
c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok.....	60
d) gyermekjóléti alapellátás:.....	61
e) gyermekvédelem.....	61
f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	61
g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés.....	61
h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv.....	62
i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei	62
j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül	62
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	62
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása. 62	
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.).....	62
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció.....	63
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések	63
e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)	63
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	63
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	64
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	64
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	64
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	67

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	67
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	67
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások)	67
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	68
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	68
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	69
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	70
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	70
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	71
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	72
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek)	72
6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete	73
a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága.....	73
b) tevékeny időskor (élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	74
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	74
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	74
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	74
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	76
c) idősök informatikai jártassága	76
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	76
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	78
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	78
a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás).....	78
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	80
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.....	80
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	80
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	81
a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége.....	81
b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége	81
c) munkahelyek akadálymentesítettsége.....	81
d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége	82
e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye).....	82
f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).....	82
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	82
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	83
a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)	83
b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása	84
c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség.....	84
d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége.....	84
e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége.....	84
f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában	84

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	85
<i>a)</i> a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába	85
<i>b)</i> az <i>a)</i> pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.....	85
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	86
A beavatkozások megvalósítói	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
3. Megvalósítás	97
A megvalósítás előkészítése	97
A megvalósítás folyamata.....	97
A HEP Fórum működése	99
Monitoring és visszacsatolás	99
Nyilvánosság	99
Kötelezettségek és felelősség	99
Érvényesülés, módosítás.....	101
4. Elfogadás módja és dátuma.....	102

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendeletrendekezéseivel, Völcsej Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése

Völcsej Győr-Moson-Sopron megye délnyugati részén, a magyar-osztrák határhoz közel helyezkedik el. Egyutcás, fésűs beépítésű, egykori nemesi falu. Megközelíthető a 84-es főútról, Lövő leágazással Kőszeg felé. Soprontól 27 km-re, Kapuvártól 28 km-re és Kőszegtől 26 km-re fekszik. Területe 9,32 km². A település határát tiszta levegőjű erdőség övezi. A terület állattenyésztésre és növénytermesztésre kiválóan alkalmas.

Története

A honfoglalás idején a környéken a Kál harka és a híres-hírheht Vérbulcsu népe telepedett meg a Répce völgyében. A mai Magyarország és Ausztria között levő lakatlan gyepűt felügyelték az itt megtelepült örök, lövők. Gyakorlatilag hivatásos katonáknak számítottak. A környékbeli településeket a korai időkben ők népesítették be és szervezték meg. Akkoriban még összefüggő erdőség borította a vidéket, erdőirtással alakították ki a mezőgazdálkodásra szánt területeket. Az Árpád házi királyok alatt megszilárdult államrend lehetővé tette a nemzetségek végleges megtelepedését. A Kisalföld jelentékeny részét a besenyő eredetű Osl-nemzetség foglalta el. Sok más település mellett Völcsej is az Osl-ok birtoka volt. A királyok az Osl-nemzetséget sok birtokkal jutalmazták, elsősorban hadi érdemeik miatt. Osl ispán Völcsejt más birtokrészeivel együtt később – egy 1230-ban keltezett birtokadományozó oklevél szerint – a csornai premontrei prépostságnak adományozta, elismerve ezzel a rend áldozatos térítő és egyéb nevelő-oktató munkáját, különös tekintettel a mocsaras vidékek termelésre való átalakítása ügyében tett fáradozásaikért. A premontreiek a birtokaik jövedelmét az említett célokra használták fel. Más birtokosok is voltak Völcsejen, akik a középkorban fontos jogi állásokat töltöttek be a Vármegye törvénykezésében. 1382-ben Völcsej neve előtt az okiratokban már ott áll a „Nobiles”, vagyis „nemes” szó. Ez azt jelentette, hogy a falu köznemesi birtok. Földesurai a Völcsejiek voltak, akik birtokukról kapták a nevüket, és amely birtok apáról fiúra szállt. Ha jogaikban háborítani próbálta őket bármely hatalmasság, akár személyesen is a királyhoz fordulhattak, amit meg is tettek néhányszor. 1456-ban Völcseji György tudósította Bécsből a soproni előljáróságot, hogy Hunyadi János kormányzó úr hatalmas győzelmet aratott a török felett Nándorfehérvárnál. Az 1500-as évektől a nemesek egymás között adták-vették a nemesi telkeket Völcsejen. A török betörés miatt a veszélyeztetett országrészek menekülő köznemesei egyre feljebb húzódtak, a császárváros közelében kerestek, vásároltak telkeket. 1598-ban Völcsejen már 29 taksás nemes élt és fizette ezt a különleges adófajtaát. Közben a Bécs ellen vonuló török elpusztította a falut, amely eredetileg a mai temető környékén feküdt, és a veszély elmúltával újjáépült. A nemeseknek természetesen kötelességük volt részt venni a háborúban, főleg a haza védelmében.

A kuruc háborúk kevésbé érintették a falut, bár mindkét fél igyekezett sarcolni a lakosságot. 1710-ben a pestisjárvány viszont sűrűn szedte áldozatait. 1754-55-ben nemesi összeírás volt az országban. Sehol annyi nemes nem élt a megye falvaiban, mint Völcsejen. Ennek az lett a következménye,

hogy a birtokok felaprózódtak, a birtokosok elszegényedtek. Nemesi kiváltságaik ugyan érintetlenek maradtak, de az életminőségük, anyagi színvonaluk kevés kivétellel a jobbágyokéra kezdett hasonlítani. A lakosság száma a sűrű gyermekáldás miatt, a gyakori csecsemőhalandóság ellenére is töretlenül nőtt. Anyakönyvezés 1788-tól van a faluban, ezt megelőzően az egyházasfalui plébániához tartozott, mint filia, helyi pap nélkül. A nemesség részt vett a napóleoni csatákban, részese volt a győri vereségnek. 1848-ban a falu túlélte a vereséggel visszavonuló horvát csapatok bosszúálló pusztításait. A pákozdi csataterrről menekülő Jellasics bán mintegy 8-10 ezer katonája 6 ágyú kíséretében Theodorovics generális vezetése alatt 1848. október 10-én kirabolta és felgyújtotta Lövőt, majd a sopronhorpácsi erdő alatt éjszakázott. A lakosság az Öreg-árok környékére menekült ki a veszély elmúltáig. 1865-ben új templom épült a faluban. Nem sokkal később, 1880-ban már 997 lakója volt a falunak. Nemes és nem nemes lakosság ekkor már keveredett egymással, hiszen a kiváltságok mindenkit egyformán illettek.

Az I. világháborúban olasz és orosz frontokon harcoltak a völcségi katonák. Az elesett hősök névsorát a templomban elhelyezett emléktáblán olvashatjuk. A világháborút követő 1919-es vörösteror is nyomot hagyott a lakosságban, de az akasztásokat a falu tanítójának sikerült megakadályoznia. Bosszúállásra nem került sor. A trianoni békeszerződés után határ menti községgé vált Völcséj, miután a tőle nyugatra fekvő településeket Ausztriához csatolták. 1930-ban a lakosok száma 981 volt. Egy-egy telekrészen gyakran 2-3 ház is sorakozott egymás mögött, kevés kivétellel szegényes, zsúptetős házak. Ezért is pusztított annyira az 1940. július 8-án kitört hatalmas tűzvész, a fél falu leégett. 1955 és 56 tavaszán két termelőszövetkezet is alakult a faluban, de az 56-os forradalmat követően felbomlottak. 1959-ben kezdődött újra a szervezés, ismét két termelőszövetkezettel. 1961-ben egyesítés következett, de később csatlakoztak a környező falvak alkotta közös irányítású tsszövetséghez, amelyet Sopronhorpács központtal hoztak létre.

A Fő utca

A település gazdasági élete

A faluban a fő megélhetési forrás változatlanul a mezőgazdaság, bár a kárpótlással a földek elaprózódtak, többhektárnyi saját földterület igen kevés van, a helyben főállású mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozók száma 10 fő alatt van. Az állattartás gyakorlatilag megszűnt. Sokan ingáznak Sopronba, többen dolgoznak a lövői ROTO ELZETT-ben, továbbá a sopronhorpácsi tsz is sok völcséji lakost foglalkoztat.

Demográfiai jellemzői

Völcséj lakóinak száma az 1870-es első hivatalosnak mondható népszámlálás adatai szerint 1007 fő volt. A népesség száma 1890-ben volt az eddigi legnagyobb, ekkor 1043-an laktak a településen. majd körülbelül 1930-tól kisebb-nagyobb ugrásokkal folyamatosan csökkent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	395	--
2008	392	99%
2009	391	100%
2010	389	99%
2011	375	96%
2012	373	99%

Forrás: TeIR

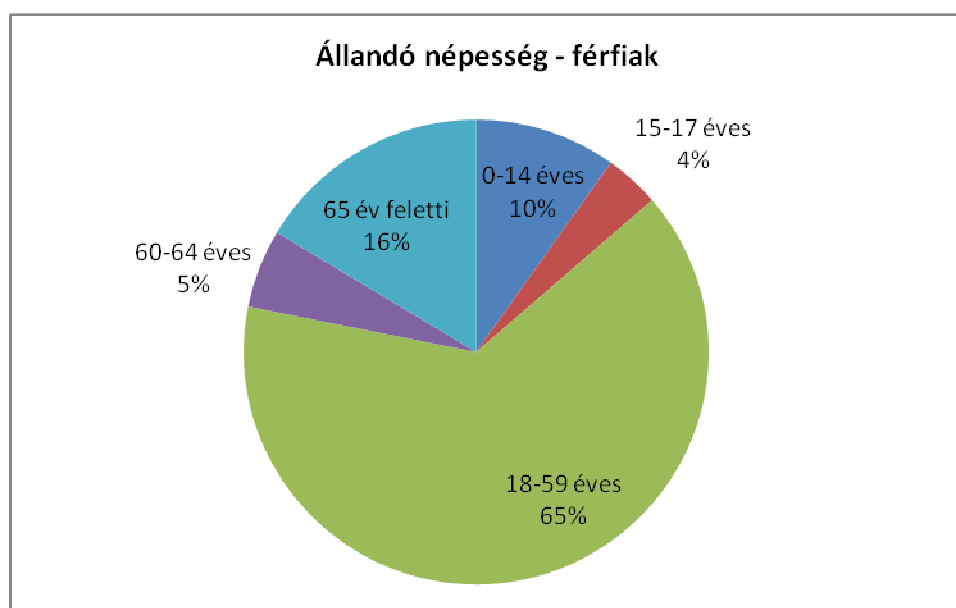
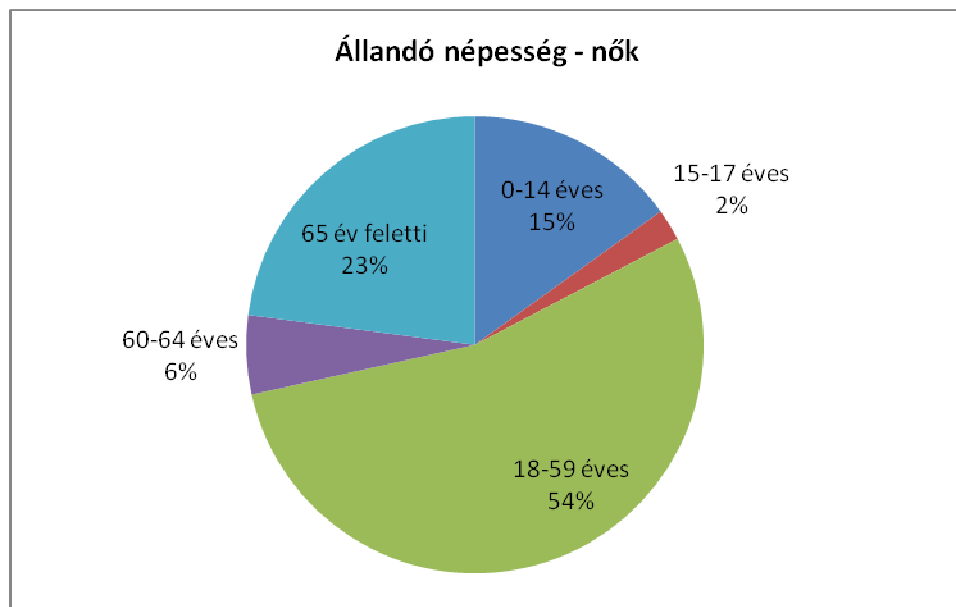

Ahogy a fenti táblázatban és ábrán is látszik ez a csökkenő tendencia a mai napig látszódik és érez-
teti hatását. A jelenlegi (2011-es adatok szerint) állapot ismertetését az alábbi táblázat és diagramok
adják meg:

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	192	183	375	51%	49%
0-2 évesek			12		
0-14 éves	27	18	45	60%	40%
15-17 éves	4	7	11	36%	64%
18-59 éves	97	118	215	45%	55%
60-64 éves	10	10	20	50%	50%
65 év feletti	41	30	71	58%	42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

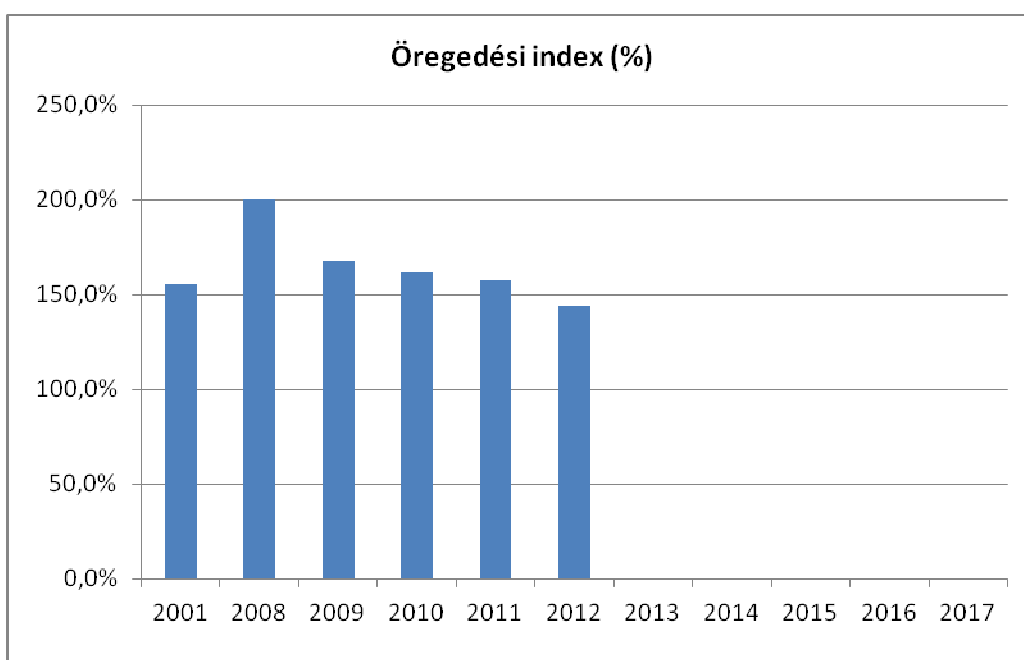

A lakosság szám fogyása mellett Völcsen az 1970-es évektől elindult egy elöregedési folyamat is. 2001-ben a népesség 14,9 százaléka gyermekkorú (0-14 éves), ez a százalék a megyei átlag alatt volt (15,7 %), valamint az időskorú népesség (65 év feletti) aránya is jóval felülmúlta a megyei átlagot. 2011-es adatok szerint a helyzet változatlan: a gyermekkorúak százaléka az össznépességhez viszonyítva 17 %, az időskorúak aránya is megmaradt. Ezekből kifolyóan az öregedési index nem éppen kedvező, bár az alábbi táblázat és grafikon csökkenő tendenciát mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	87	56	155,4%
2008	80	40	200,0%
2009	72	43	167,4%
2010	68	42	161,9%
2011	71	45	157,8%
2012	65	45	144,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

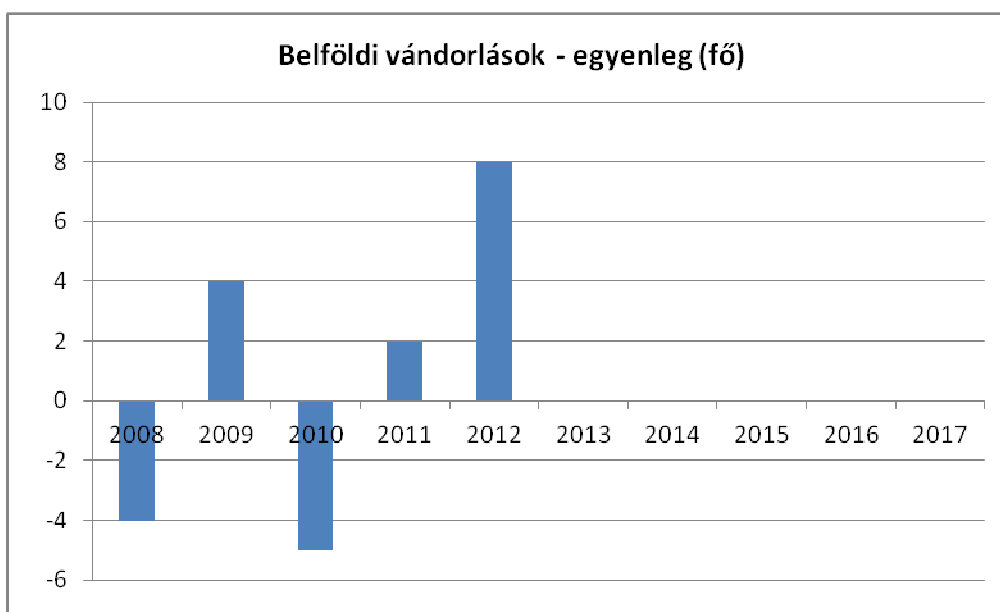

Völcsen lakosságának fogyása a nagymértékű elvándorlásból adódott az utóbbi években, ezt ellensúlyozva azonban 2012-ben viszont jelentősen megnőtt az odavándorlások száma, ami jóval kedvezőbb képet mutat a jelenlegi helyzetről.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	3	7	-4
2009	16	12	4
2010	10	15	-5
2011	10	8	2
2012	18	10	8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

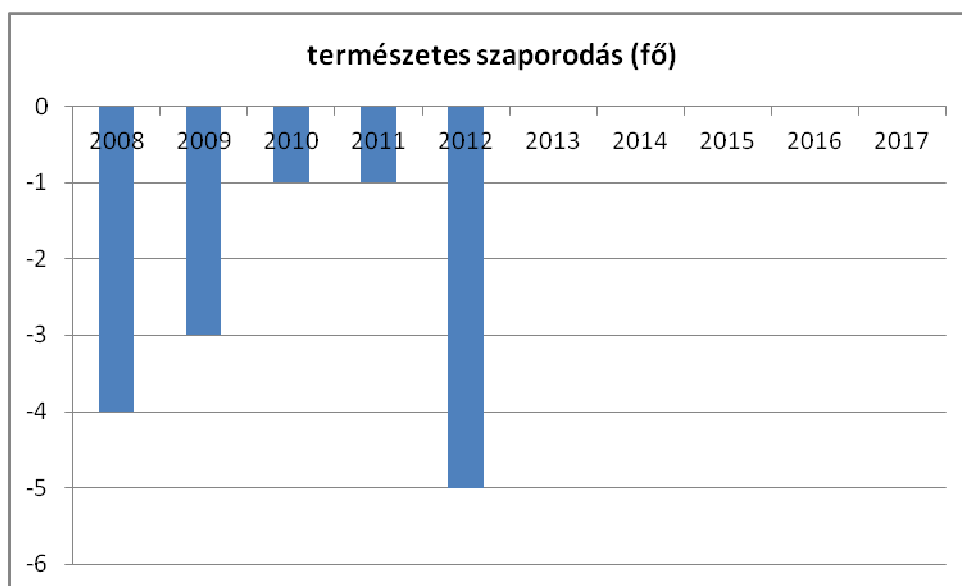

A következő táblázat a természetes szaporulatot mutatja be az elmúlt 5 évben. Az alábbi grafikonból egyértelműen látszik, hogy a vizsgált időintervallumban a természetes szaporulat csak negatív eredményt hozott. Azonban ahhoz, hogy teljes képet kapjunk érdemes az alábbi grafikont összevetni a fenti grafikkal, ami így már árnyaltabbá teszi a képet.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	2	6	-4
2009	2	5	-3
2010	3	4	-1
2011	5	6	-1
2012	3	8	-5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Látnivalóink:

1. Szent László római katolikus templom

A régi templomot 1865-ben bontották le, és a kor historizmusának megfelelően romantikus stílusban építették újjá. A homlokzat – a középrizalitos oromzat, a kétoldali lépcsős díszítés, a díszes bejárat, a szoborfülkékben álló 19-20. századi szobrok – hordozza a romantika elemeit. A belső tér harmonizál a külső megjelenéssel tökéletes egységet alkotva. A főoltár a templom építésének idején készült.

2. *Szent Flórián szobor (1770 körül)*

3. *Nepomuki Szent János szobor (1770 körül)*

4. *Mária szobor és a mellette lévő gesztenyefák (1859)*

5. *Feszület és a mellette lévő gesztenyefák (1858)*

6. *Kápolna*

7. *Tájház*

8. *Horgász-tó*

Rendezvények:

- Majális a horgásztónál
- Flórián napi megemlékezés
- Szent László napi búcsú (júniusban)
- Hagyományos horgászverseny (júniusban)
- Falunap (kétévente)
- Idős napi rendezvény
- Karácsonyi Koncert a Népdalkör rendezésében

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. A település legfőbb küldetése a lakónépesség megtartása, illetve növelése, a letelepedni vágyók számára megfelelő, sokrétű lakókörnyezet biztosítása. Ezen célhoz hozzátartozik a települési zöldfelületek mennyiségének védelme és fejlesztése.

Célok

Völceseji Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a he-

lyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Völcsej település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás

területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunka helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Alaptörvény rendelkezése által biztosított emberi méltósághoz való joggal összefüggésben az egész jogrendszer tekintetében az állam kötelezettségévé teszi minden személy egyenlő méltóságának tiszteletben tartását és védelmét. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság először a 61/1992. (XI. 20.) AB határozatban megfogalmazta: „Az állam, mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem

tehet különbséget közöttük faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.”

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése szabályozza az esélyegyenlőségi helyzetelemzés tartalmát és meghatározza a vizsgálandó célcsoportokat, melyek az alábbiak:

- nők,
- a mélyszegénységben élők, romák,
- a fogyatékkal élő személyek,
- a gyermekek
- idősek

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak az EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz, mint például az EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Völcsejen jelenleg még nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Völcsej Község Képviselőtestülete által elfogadott 18/2005. (V. 9) Településrendezési és Település-szerkezeti Tervben leírt alapelvek teljesen összhangban vannak az esélyegyenlőség kritériumaival, segítik az esélyegyenlőségi program megvalósulását.

Ezenkívül a Településfejlesztési Koncepciója és Tervezési Programja olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

1) A lakónépeség megtartása

E területen elsősorban lakótelkek kialakítását emeli ki a program, de ide sorolja még a falukép-fejlesztést, természetvédelem, környezetfejlesztést, ezek által segítve az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára.

2) Gazdaságfejlesztés

A meglévő iparterülethez kapcsolódva új ipari, gazdasági területeket jelöl ki. (Szélerőmű park kiépítése, együttműködés az előkészítését végző gazdasági társasággal)

3) A települési értékek védelme

A településen található építészeti emlékek és természeti adottságok helyi védelme.

4) A települési környezet megőrzése, fejlesztése

Továbbá a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 10. § d.) pontja és 91. § (1) bekezdése alapján Völcséj község Önkormányzatának Képviselő-testülete gazdasági programot is készített a 2010-2014. évi időszakra vonatkozóan. Ebben a programban az önkormányzat meghatározta az adott időintervallumra végrehajtandó feladatok keretében a fejlesztési elképzeléseit. Amelyek a következő területekre koncentrálnak:

- Oktatás és közművelődésen belül: ifjúsági klub fenntartása, fejlesztés; játszóház, kézműves foglalkozások szervezése; Baba-mama klub működtetésének segítése
- Szociális és egészségügyi ellátáson belül: a jelenlegi szociális rendszer megőrzése, fejlesztése; idős, magányos emberek segítése szociális szempontból
- Élhető környezet kialakítása keretében: játszótér kialakítása; Horgász-tónál pihenő, kerékpáros pihenőhely kialakítása
- Közbiztonságon belül: idős, magányos emberek segítése közbiztonsági szempontból
- Munkahelyteremtés
- Településfejlesztési politika keretében: a letelepedés elősegítése

A fenti célok, alapelvek megvalósításához hozzájárul a település költségvetési koncepciója, melyet minden év november 30-áig a polgármester előterjeszt és a képviselő-testület jóváhagy. Valamint a fejlesztési elképzelések megvalósulásához az önkormányzat a helyi civil szervezetekkel való jó kapcsolat ápolásával is hozzá kíván járulni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Sopron-Fertődi kistérség

Sopron-Fertőd Kistérség a Nyugat-Dunántúli régióban, Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén helyezkedik el. Délről közvetlenül határos Vas megyével, ezen belül a Kőszegi és a Csepregi Kistérséggel, melynek jelentős része 1950-ig Sopron megyéhez tartozott. Délkeletről a Sárvári Kistérség, keletről pedig a Kapuvári Kistérség határolja, míg nyugatról és északról Ausztria. Sopron-Fertőd Kistérség természeti adottságai, kulturális, történeti értékei országos viszonylatban is kiemelkedők. A térségben három földrajzi tájegység találkozik teljes harmóniában egymással, hegyesség, dombság, síkvidéki tájak változatos együttese jellemzi. Ennek megfelelően természeti értékek sokasága koncentrálódik viszonylag kis területen. Kistérségünknek három városa van, Sopron, Fertőd és Fertőszentmiklós, a nagyközségek száma 2: Nagycenk és Sopronhorpács.

A Sopron-Fertőd Kistérség települései:

Ssz.	név	Népesség (fő)
1	Ágfalva	2041
2	Agyagosszergény	899
3	Csáfordjánosfa	234
4	Csapod	554
5	Csér	36
6	Ebergőc	154
7	Egyházasszalu	911
8	Fertőboz	260
9	Fertőd	3371
10	Fertőendréd	637
11	Fertőhomok	588
12	Fertőrákos	2288
13	Röjtökmuzsaj	411
14	Fertőszéplak	1248
15	Gyalóka	77
16	Harka	1639
17	Hegykő	1357
18	Hidegség	349
19	Iván	1379
20	Kópháza	1987

Ssz.	név	Népesség (fő)
21	Lövő	1471
22	Nagycenk	1810
23	Nagylózs	914
24	Nemeskér	223
25	Pereszteg	1384
26	Petőháza	1043
27	Pinnye	364
28	Pusztacsalád	284
29	Répceszemere	320
30	Répcervis	390
31	Röjtökmuzsaj	467
32	Sarród	1035
33	Sopron	56661
34	Sopronhorpács	847
35	Sopronkövesd	1158
36	Szakony	464
37	Újkér	1020
38	Und	368
39	Völcese	386
40	Zsira	798

Forrás: TeIR

Sopron-Fertőd Kistérséghez 40 település tartozik, lakosainak száma 94.606, területe pedig 857 négyzetkilométer. Egymástól legtávolabb lévő településeink közötti távolság több mint 50 kilométer. Kistérségünk lakosságát, területét, súlyát tekintve regionálisan, sőt országos viszonylatban is a nagy kistérségek közé tartozik, nagyobb, mint a velünk szomszédos négy kistérség együttesen.

Sopron - Fertőd Többcélú Kistérségi Társulás

Völcsej a gazdasági, társadalmi és szociális helyzete szervesen kapcsolódik a közvetlen környezetben levő kistelepüléseket összefogó Soproni statisztikai kistérséghez, melynek intézményesült formája a Sopron- Fertőd Többcélú Kistérségi Társulás (továbbiakban: Társulás). Társulás 2004 szeptemberében alakult meg, tagja a kistérség valamennyi települése. A Társulás tevékenysége az önkormányzati feladatok széles, egyre bővülő körére terjed ki.

A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében megállapodnak, hogy rögzített eljárásban és módon, a hatályos ágazati jogszabályok figyelembe vételével szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok feladatait, hatásköreit.

Sopron-Fertőd Kistérség Többcélú Társulásának feladatai:

- oktatás és nevelés
- szociális ellátás
- egészségügyi ellátás
- család-, gyermek és ifjúságvédelem
- közművelődési, közgyűteményi tevékenység, mozgókönyvtári ellátás
- gazdaság- és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom
- pénzügyi ellenőrzési feladatok az egyes önkormányzatoknál
- területfejlesztési feladatok ellátása
- nemzetközi együttműködés

Alpokalja – Ikva mente Leader Egyesület

2008. május 8-án megalakult Fertőszentmiklóson 102 alapító taggal, közöttük kistérségünk önkormányzatai, vállalkozók, civil szervezetek képviselőiből az Alpokalja-Ikva mente Leader Egyesület. A Leader egyesület komplex vidékfejlesztési programot állított össze, mely alapot ad kistérségünk vidéki településeinek összehangolt, az élet számos területére kiterjedő fejlesztéséhez. A Leader egyesület hitvallása, jelszava Széchenyi nyomdokain térségünk fejlődéséért és egyértelmű, céltudatos a jövőképeért egyaránt: „megtartó vidék fejlődő életminőséggel”.

Főbb fejlesztési célok:

- a kistérség gazdasági versenyképességének növelése, ide értve a kistelepülések anyagi erőforrásainak bővítését
- infrastruktúra fejlesztése a 2007-2013 közötti tervezési időszak uniós pályázati lehetőségeire alapozva
- az idegenforgalom fejlesztése, a határon átívelő együttműködés erősítése
- a humán erőforrások és a szolgáltatások fejlesztése
- a természeti értékeket óvó természet- és környezetvédelmi fejlesztések
- a határon átnyúló gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok fejlesztése

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatgyűjtést segítené az előző évi népszámlás településsoros adata, azonban ilyen jellegű összesítések még nem elérhetők a KSH honlapján. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbekerült devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Ezenkívül mivel sem bölcsődével, sem óvodával, sem iskolával a település nem rendelkezik a gyerekek iskoláztatására vonatkozó adatgyűjtés bizonyult komplikáltnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Ma Magyarországon közel 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”¹ Ezen meghatározást alapul véve Völcsej község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé, valamint bár egyértelmű adat nem áll rendelkezésünkre az elmondható, hogy a roma népesség aránya a lakosságban nem számottevő.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk. Kiindulásképpen az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról határozza meg a jövedelem és vagyon fogalmát. A 4. § (1) bekezdése értelmében a jövedelem: „az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló törvény

¹Forrás: TÁMOP pályázati kiírás

szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni”.Valamint a törvény alkalmazásában a vagyon:„az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű”.

Nyugat-Dunántúl régió háztartásainak 21%-a él a hat különböző típusú szegénység egyikében (jövedelmi, kiadási, lakási, lakáskomforti, fogyasztási vagy szubjektív szegénység), 7,7% két típusú szegénységben, további 5% halmozott, három vagy annál több típusú szegénységben.

A régióban legjellemzőbb az országos átlag feletti kiadási szegénység, valamint az országostól valamennyire elmaradó, mégis magas arányú fogyasztási szegénység. Mindez arra utal, hogy bár a régió gazdasági termelőképessége meghaladja az országos átlagot, ez a gazdaságilag kedvező helyzet vélhetően a régión belül érvényesülő jövedelmi egyenlőtlenségek, részben pedig a magas fogyasztói árak és magas megélhetési költségek miatt mégsem eredményez sokkal alacsonyabb szegénységi arányt.

Különböző szegénységi arányok megoszlása a régióban

terület	Jövedelmi szegénység	Kiadási szegény	Lakáskomfort szegény	Fogyasztási szegény	Lakás szegény	Szubjektív szegény
Nyugat-Dunántúl	6,2	9,6	6,9	12,6	8,0	10,9
Magyarország	7,5	9,4	10,0	13,3	11,6	11,4

Forrás: KSH 2001

A szegénységi küszöb az a határ, amelyen még tartósan reprodukálható a legalacsonyabb, még emberi szintű létezés, amely határ alatt élők a társadalomból kirekesztődnek. A létminimum tehát nem a még életben maradás határértéke, hanem olyan összeg, amely biztosítja a folyamatos – konvencionálisan alapvetőnek minősülő – szükségletek kielégítését. Az Európa Tanács keretében készült

tanulmány szerint az országos átlagkereset (medián) 60 %-a tekinthető a szegénységi küszöb határértékének. Tehát ma Magyarországon azt tartják szegénynek, akinek az egy főre jutó átlagjövedelme a medián felénél kevesebb. A Világbank fejenként napi 4,30 dolláros szegénységi küszöbértéket használ a nemzetközi összehasonlításoknál. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. A szegénységi küszöb forintosítva Magyarországon 46.000 forint havi jövedelmet jelent. A jövedelmi helyzet vizsgálásának másik fogalma a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 62.000 forintos átlag havi jövedelem, ami az egyfős, a két fős, 3, 4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850.000 gyermek. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28.000 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

A keresetek regionális jellemzői, 2012

Régió	Nettó átlagkereset	A nemzetgazdasági átlagtól való eltérés	Változás az előző évhez képest
	ezer forint	százalék	
Közép-Magyarország	172,2	+19,6	+3,8
Közép-Dunántúl	133,5	-7,4	+3,5
Nyugat-Dunántúl	131,6	-8,6	+4,2
Dél-Dunántúl	120,1	-16,6	+0,3
Észak-Magyarország	118,3	-17,8	-1,5
Észak-Alföld	113,1	-21,5	-0,9
Dél-Alföld	114,6	-20,4	+0,3
Ország összesen	144,0	0,0	+2,0

Forrás: KSH Jelentés 2012. I-IV. negyedév

A településen élők vagyoni helyzete jónak mondható, hiszen az osztrák határ közelsége miatt sokan járnak ki Ausztriába dolgozni. Valamint a környéken lévő nagyobb vállalkozások is felszívják a munkaerőt. Ezen kívül a lakónépesség (2012-ben: 375 fő) majdnem fele rendelkezik – természetesen valaki többel és valaki pedig nem – gépjárművel (2012-ben: 174 gépjármű adóztatása történt meg). 2011-es adatok szerint a munkaviszonyból származó jövedelem az aktív korú lakosságra (257 fő) levetítve 1.155.535.- forint volt éves szinten. Ezt az összeget lebontva havi jövedelemre nem egészen éri el az országos szintet, de túlhaladja a minimálbér összegét.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A múltban Völcsen kizárólag földműveléssel foglalkoztak. A lakosság 75 %-a közép és kisparaszt, mindössze 3-4 családnak volt 35-40 holdas birtoka, a többiek 2-3 holdas törpebirtokosok, szegényparasztok voltak, akik napszámba jártak dolgozni. Téli időszakban pedig favágással keresték kenyerüket a sopronhorpácsi erdőkben. Majd a gazdálkodást tovább nehezítette a földek elaprózódása, széttagozottsága. A 10 holdas középparasztoknak 15-20 helyen, a határ minden részén; néha a szomszédos községek határában voltak a parcellái. 1955-ben 200 holdon indult el a szövetkezeti gazdálkodás. A környező településeken lévő üzemek és más nagy létszámot foglalkoztató szervezetek munkaerőigénye felszívja a településünkön élő munkaképes lakosság nagyobb számát. A fő megélhetési szektor továbbra is a mezőgazdaság tekintve, hogy a sopronhorpácsi termelőszövetkezet számos környékbeli lakost foglalkoztat. A másik munkahely lehetőség a szomszédos Lövé településen lévő ROTO Elzett Vasalatkereskedő Kft, így a foglalkoztatottak nagy része naponta ingázik tekintve, hogy az ausztriai határ megfelelő közelségben van.

Völcsen 2012-ben 23 kisebb gazdasági társaság működött, vagy folytatott tevékenységet, valamint 28 egyéni vállalkozót és családi gazdálkodót tartunk számon. Ez a megyei átlaghoz viszonyítva nagyon kedvezőtlen. A településen sajnos nagyobb szervezet nem található, ami a helyi foglalkoztatásban fontosabb szerepet töltené be. Jelenleg 2 db kiskereskedelmi, szolgáltató illetve vendéglátó egység van. A település ellátottsága nem éppen kielégítő, azonban a közeli Lövé megfelelő ellátást és szolgáltatást biztosít Völcsen lakossága számára.

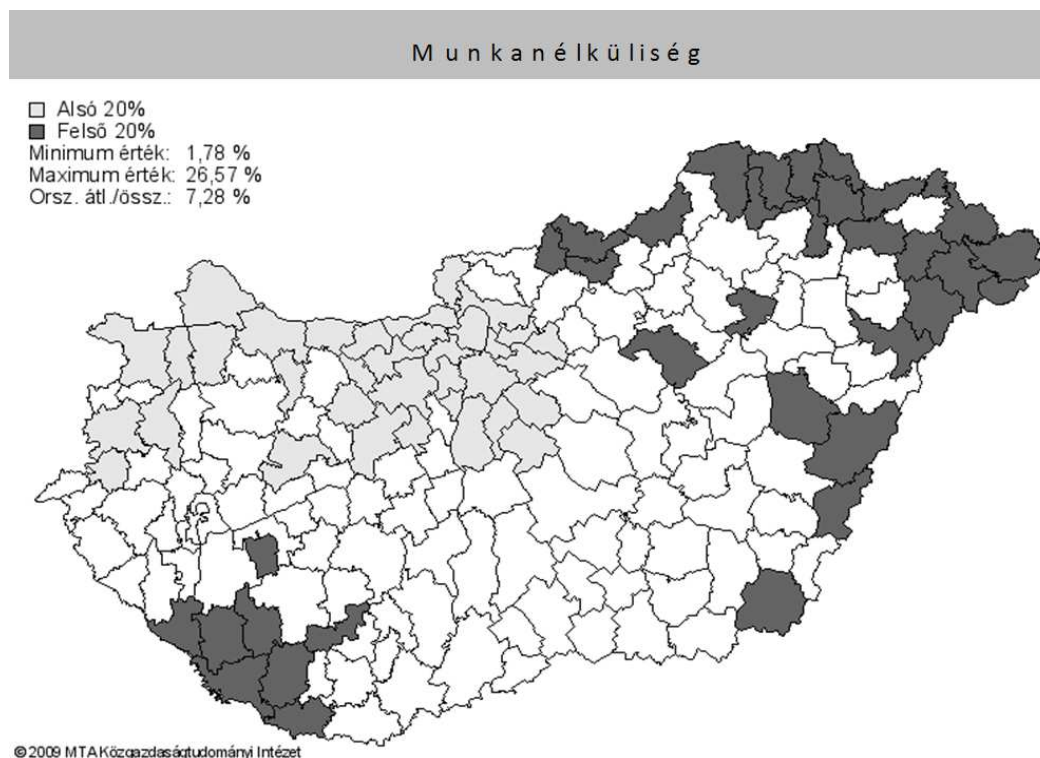
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A községben élők foglalkoztatási helyzete kedvezőnek mondható. A község földrajzi fekvése lehetővé teszi, hogy az itt élők és a letelepedni szándékozók életfeltételeik, megélhetésük biztosítása céljából a környékbeli vállalkozásokban munkához jussanak.

A KSH munkaerő-felmérésének adatai alapján 2012. évben Győr-Moson-Sopron megyében a 15–74 éves népesség átlagosan 59,1%-a volt jelen a munkaerőpiacon. Ennél magasabb aktivitási rátát egyedül Budapesten mértek az országban. Kedvező munkaerő piaci helyzetről tanúskodik, hogy a gazdaságilag aktívak száma növekvő foglalkoztatottság és csökkenő munkanélküliség mellett bővült a megyében. A foglalkoztatási ráta 56,3%-ot, a munkanélküliségi 4,6%-ot tett ki április-júniusban, s mindkét mutató a legkedvezőbb helyet jelentette a főváros és a megyék rangsorában.

A Nyugat-Dunántúl Magyarország gazdaságilag fejlett régiója, amit viszonylag magas foglalkoztatási arány jellemez, bár ez térségenként eltérő tendenciát mutat. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60%-a a szolgáltatói szférában

dolgozott. Völcsejen a nyilvántartott munkanélküliek száma az utóbbi 5 évben egyszer sem érte el a 10 főt. Kiemelve két szélső értéket, ami az egymást követő években példázza a munkanélküliek számának szóródását. 2009-ben 7, míg 2010-ben pedig csak 2 völcseji munkanélkült tartottak nyilván.

A lenti diagram jól mutatja, hogy Völcsej településen elsősorban nem a nők elhelyezkedése a nehezebb, hanem a férfiaké. Az utóbbi években ezt a problémát valamelyest sikerült mérsékelni, amit több tényező segített elő, többek között a szezonális álláslehetőségek bővülése, valamint a közfoglalkoztatás lehetősége.

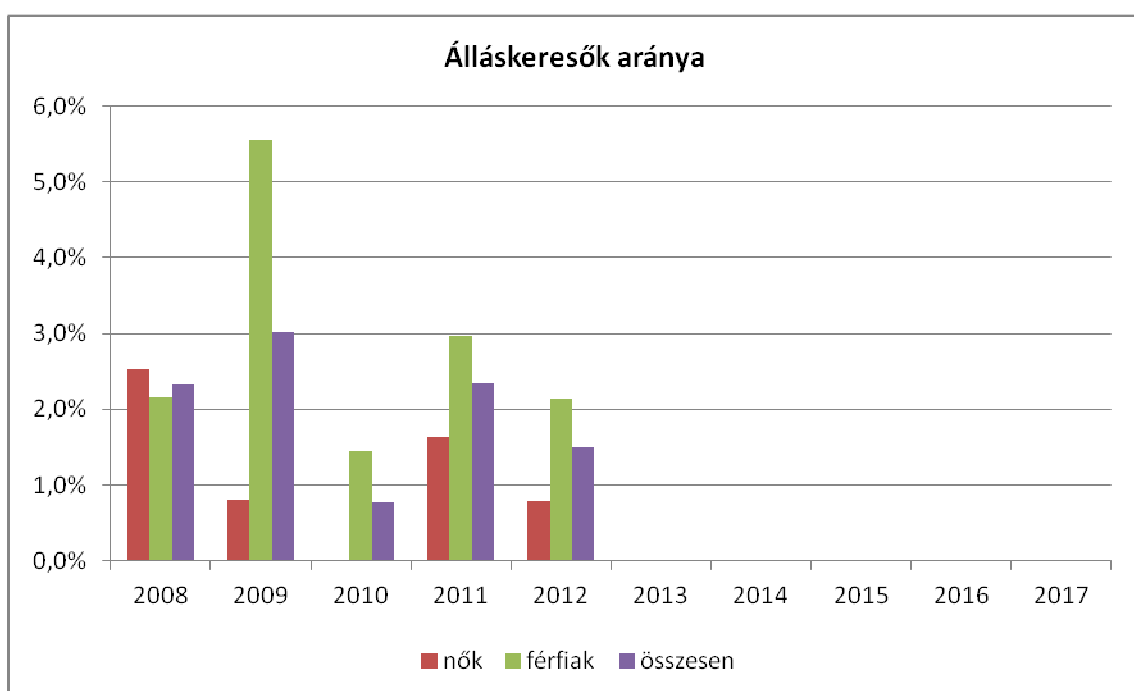
A gazdasági válság negatív hatásaként Völcsejen nem emelkedett a munkanélküliek száma, sőt pont ellenkező tendenciaként csökkent. Ez beleillik a megyei helyzet alakulásába is, hiszen a megye valamennyi munkaügyi kirendeltségén kevesebb álláskeresőt tartottak nyilván 2012-ben, mint az előző évek azonos időpontjában.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

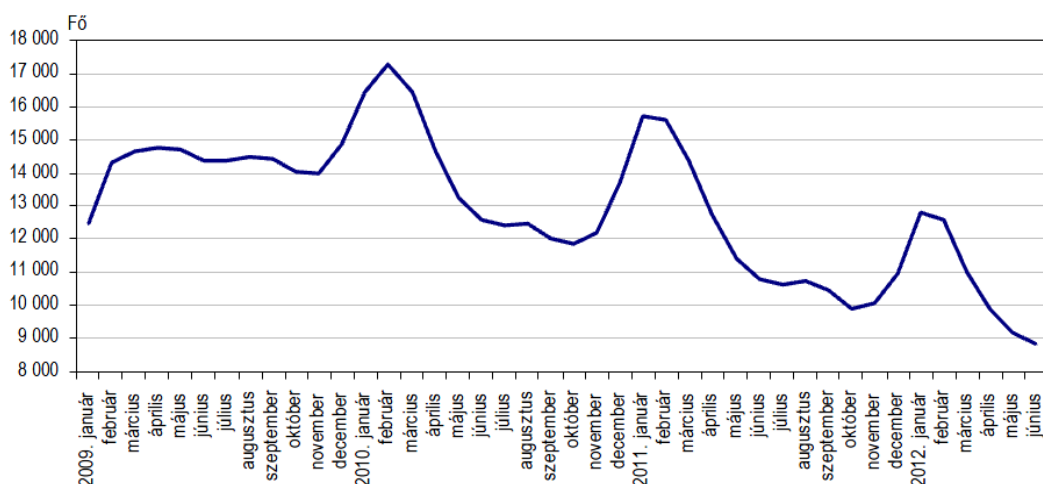
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	119	139	258	3	2,5%	3	2,2%	6	2,3%
2009	124	108	232	1	0,8%	6	5,6%	7	3,0%

2010	123	139	262	0	0,0%	2	1,4%	2	0,8%
2011	122	135	257	2	1,6%	4	3,0%	6	2,3%
2012	127	140	267	1	0,8%	3	2,1%	4	1,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása

Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

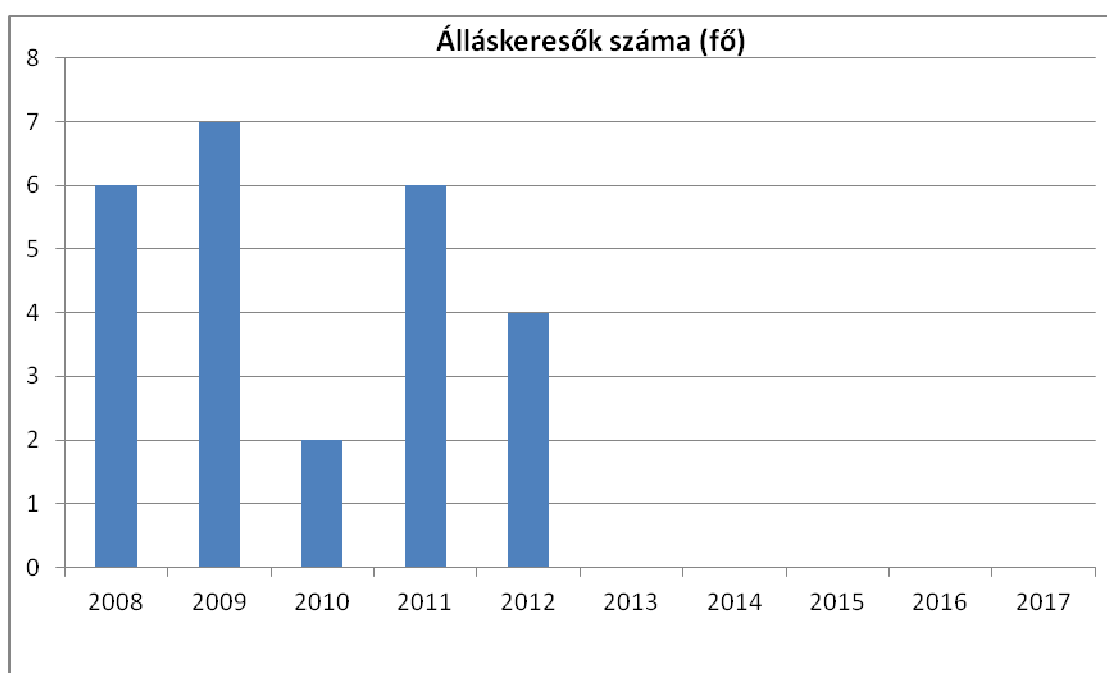
Korcsoport alapján a munkanélküliek valamivel több, mint fele a 25-44 évesek közül került ki mind a megye szintjén, mint Völcsvej település adatait vizsgálva. Ők a 45-54 évesekhez hasonlóan mintegy ötödével kevesebben szerepeltek a regisztrációban, mint egy évvel korábban. Az átlagosnál kisebb mértékben, 15%-kal fogyott az 55 évesnél idősebb álláskeresők száma. A 25 éven aluliak körében szintén kedvező változás következett be, állományuk 16%-kal lett kisebb, ami országosan Győr-Moson-Sopron megyében volt a legkedvezőbb. Korcsoportos bontásban elmondható, hogy Völcsvejen a munkanélküliség elsősorban a 30 évnél fiatalabb, jellemzően pályakezdő, valamint a 45 évnél idősebb korosztályokat érinti.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	6	7	2	6	4
	%	16,7%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
20 éves és fiatalabb	fő	1	0	1	0	0
	%	16,7%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
21-25 év	fő	0	1	0	3	2
	%	0,0%	14,3%	0,0%	50,0%	50,0%
26-30 év	fő	0	3	0	0	0
	%	0,0%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%
31-35 év	fő	2	1	1	2	1
	%	33,3%	14,3%	50,0%	33,3%	25,0%
36-40 év	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

41-45 év	fő	2	2	0	0	1
	%	33,3%	28,6%	0,0%	0,0%	25,0%
46-50 év	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
51-55 év	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
56-60 év	fő	1	0	0	1	0
	%	16,7%	0,0%	0,0%	16,7%	0,0%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

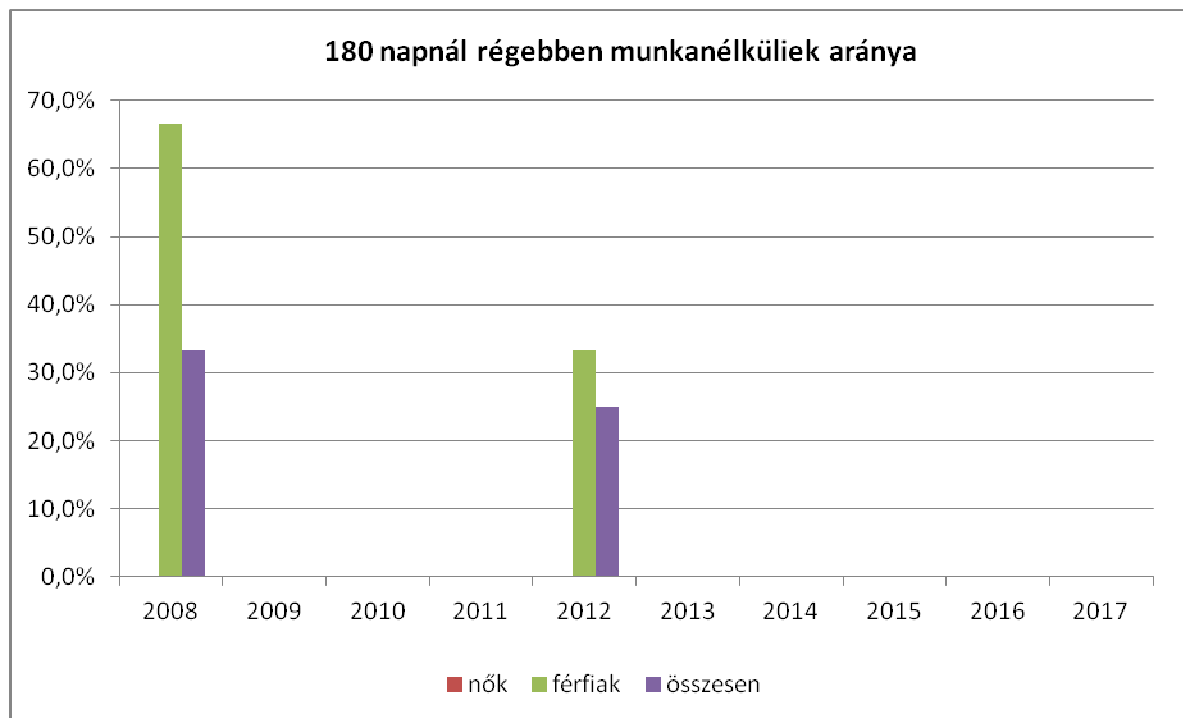
A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban csökkent –sőt néhány évben nem is volt – azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A munkanélküliek aránya minden év első és esetlegesen negyedik negyedében a legmagasabb, évközben pedig mérséklődik. Ezen belül is minden évben alábbhagy azoknak a száma, akik 180napnál régebben lennének regisztrált munkanélküliek. A munkanélküliségi adatokból egyértelműen nem látszik a 2008-ban kezdődő és azóta is tartó magyarországi gazdasági válság hatása. A lenti adatokból más érdekesség is megfigyelhető nevezetesen, hogy míg országos általánosságban elmondható, hogy a nők a munkaerő-piacon kevésbé találnak munkát és a munkanélküliségnek jobban ki vannak téve Völcejen pont az ellenkezője nyilvánul meg, hiszen több nyilvántartott munkanélküli férfi van a településén.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli	180 napnál régebben regisztrált munkanélküli
----	---	--

	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	3	3	6	0	2	2	0,0%	66,7%	33,3%
2009	1	6	7	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	2	2	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2011	2	4	6	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2012	1	3	4	0	1	1	0,0%	33,3%	25,0%

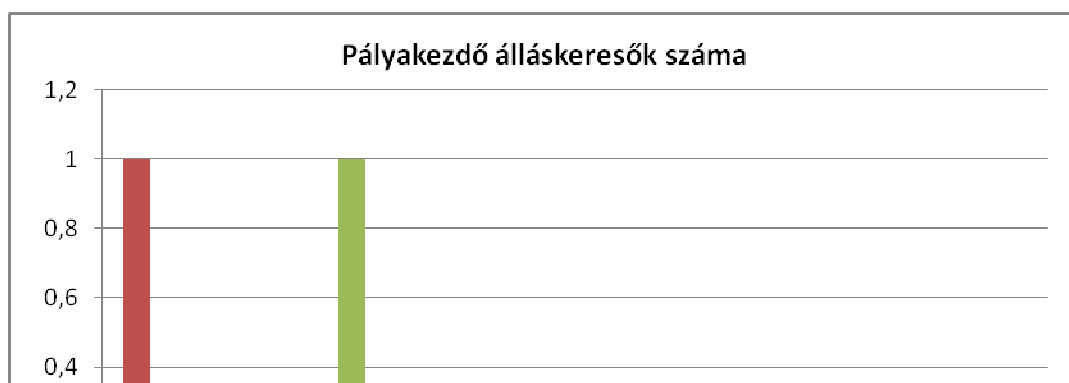
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	30	39	69	1	3,3%	0	0,0%	1	1,4%
2009	29	35	64	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2010	28	35	63	0	0,0%	1	2,9%	1	1,6%
2011	29	29	58	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	30	32	62	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

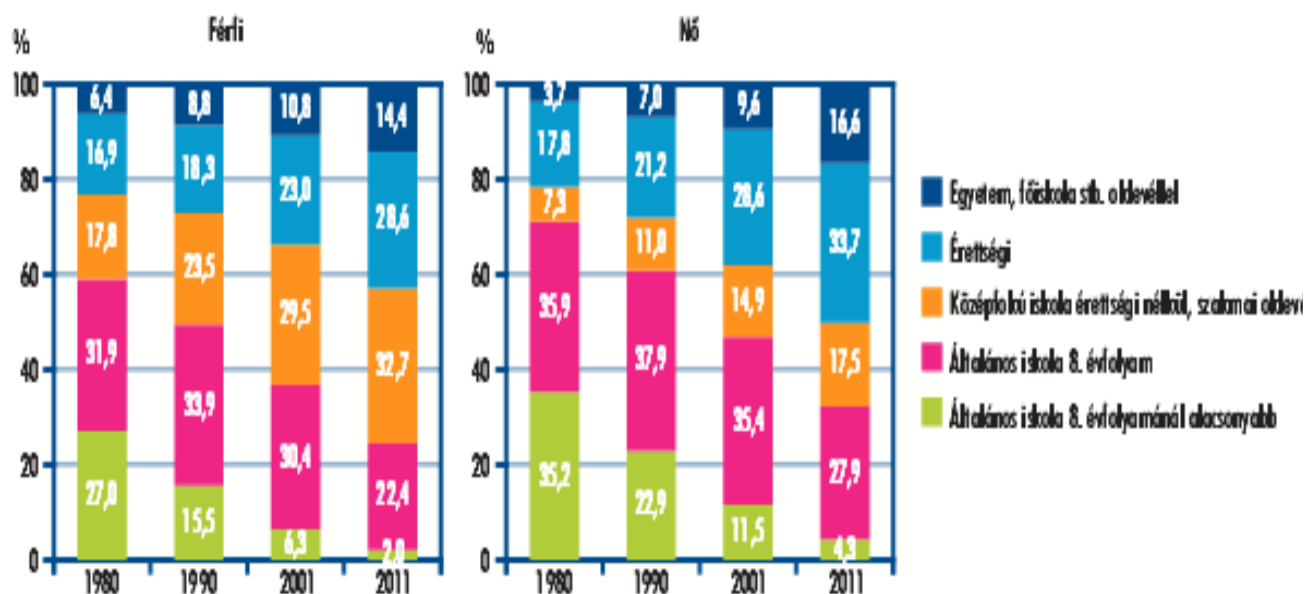
2012. június végén 642 pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván a megyében, egyedül Győr-Moson-Sopronban csökkent számuk az országban. Arányuk azonban növekedett egy év alatt 7,3%-ot tett ki, a tavaly ilyen kori 6,1%-kal szemben. Az is elmondható a településről, hogy csekély a pályakezdő munkanélküliek száma mindössze 1 fő, ez a szám azonban nem minden évben állandó. A pályakezdő munkanélküliek száma egyik évben sem volt több 1,6%-nál, ami a megyei, sőt az országos mutatót meg sem közelíti.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

Az alapvető iskolalátogatási mutatók szerint – ami a nappali tagozaton oktatásban részesülők arányát illeti – a régiós átlagok nem különböznek jelentősen az országostól, bár a megyénkénti szóródás említést érdemel: pl. a 2002/2003-as tanévben 3,7-szerese volt Győr-Moson-Sopron megyében a felsőfokú tanulmányokat végző diákok száma a Vas megyében tanulókéhoz képest (Győr-Moson-Sopron: 10 644 fő, Vas: 2807 fő, Zala: 2317 fő). A Nyugat-dunántúli régióban a középfokú oktatás intézményhálózata 107 középiskolából (gimnázium, szakközépiskola), 47 szakmunkásképzőből és 5 középfokú szakiskolából áll.

**A 15 éves és idősebb népesség megoszlása legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint,
nemenként Győr-Moson-Sopron megyé-
ben**

Forrás: 2011. évi Népszámlálás – Területi adatok Győr-Moson-Sopron megye

Völcséj község lakosságának iskolázottsági szintjét vizsgálva elmondható, hogy 10 év alatt a 8 általánost végzettek és az annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezők arányában jelentős változás nem történt. 2011-ben a 15 és annál idősebb lakosság 82 %-a, míg 2011-ben több mint 81 %-a legalább az általános iskolát elvégezte. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 és annál idősebb lakosság száma is állandó maradt (2001-ben 18%, 2011-ben 19%). Érdekes körülményként említhető, hogy míg országos viszonylatban a nők az iskolai végzettség tekintetében kezdenek felzárkózni a férfiakéhoz, sőt a magasabb iskolai tanulmányok terén túl is mutatnak, addig településünkön a 8 általánost el nem végzők nagyobb száma a női lakosság köréből kerül ki. Valamint még megdöbbentőbb adat, hogy a 15 évesnél idősebb népesség 23 %-a általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik.

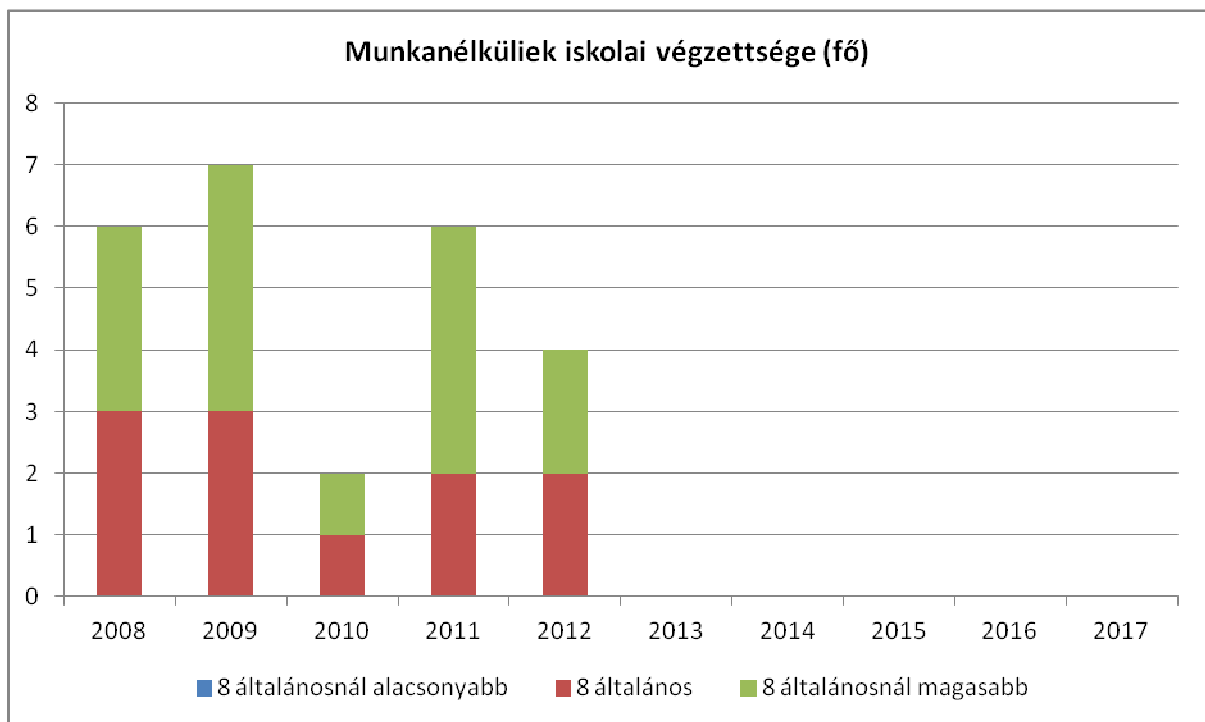
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	349	179	170	286	140	146	63	18,1%	39	21,8%	24	14,1%
2011	330	165	165	267	127	140	63	19,1%	38	23,0%	25	15,2%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott állás- keresők száma ösz- zesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacso- nyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál ma- gasabb iskolai vég- zettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	6	0	0,0%	3	50,0%	3	50,0%
2009	7	0	0,0%	3	42,9%	4	57,1%
2010	2	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%
2011	6	0	0,0%	2	33,3%	4	66,7%
2012	4	0	0,0%	2	50,0%	2	50,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Vizsgálatunk kiterjedt a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlására is. Valamennyi esztendőben egyértelműen a 8 általános iskolát végzett, vagy az annál magasabb végzettségű munkavállalók kerültek ki legnagyobb mértékben a munkaerőpiacról (50-60%), őket követik a szakmunkás végzettségűek. 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskereső az adott időintervallumban nem voltak a községben. Örömteli adat, hogy a felsőfokú végzettségű munkanélkülieknek sikerült az elmúlt 5 évben elhelyezkedni.

Az iskolarendszeren kívüli képzésnek ma már számos formája létezik a régióban is. A szakképzést folytató intézmények listája meglehetősen hosszú: Zala megyében 46, Vas megyében 38, Győr-Moson-Sopron megyében 69 (összesen 153). Felnőttoktatás nem működik a településen, továbbá

nem találtunk arra vonatkozó adatok, hogy esetleg valaki felnőttoktatásban részesült volna valamely környékbeli oktatási intézménybe.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0		0	0
2010	0	0	0	0		0	0
2011	0	0	0	0		0	0
2012	0	0	0	0		0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

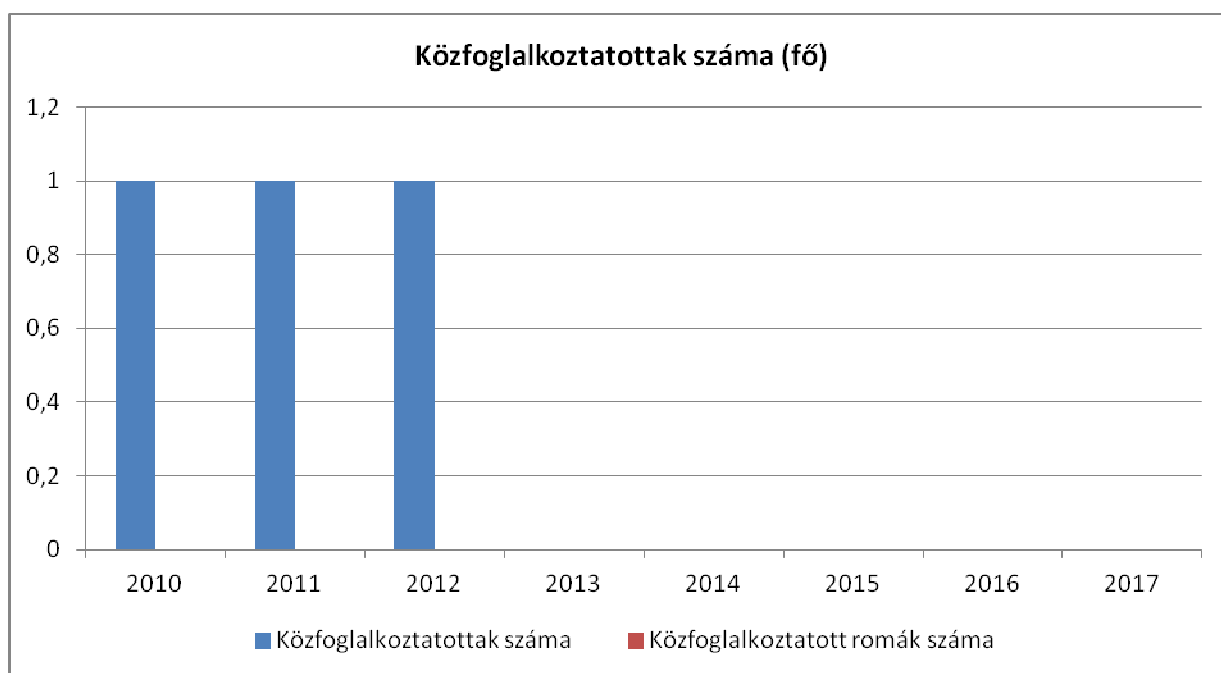
c) közfoglalkoztatás

A foglalkoztatási kötelezettség közfoglalkoztatás biztosításával is teljesíthető. Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztathatóak, akik a települési önkormányzattal és Munkaügyi Központtal együttműködő aktív korú nem foglalkoztatott személyek. A foglalkoztatás legalább 2 legfeljebb 4 hónap időtartamban történhet. Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időre létesíthető, és arra több esetben nem vonatkozik a Munka törvénykönyve. A közfoglalkoztatásban részesülők száma 2010-től azonos. A férfiak foglalkoztatási aránya ebben a formában meghatározó: 100 %. Az önkormányzat rövid távú célja között szerepel a hosszabb időtartalmú közfoglalkoztatás lehetőségének kiterjesztése, a foglalkoztatottak számának növelése, mivel igény lenne rá. Jelenleg a munkavállaló lakosság elenyésző hányada számára (1 fő) tud csak az önkormányzat ilyen foglalkoztatási formát biztosítani.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	1	0,0025%	0	0%
2011	1	0,0026%	0	0%
2012	1	0,0027%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

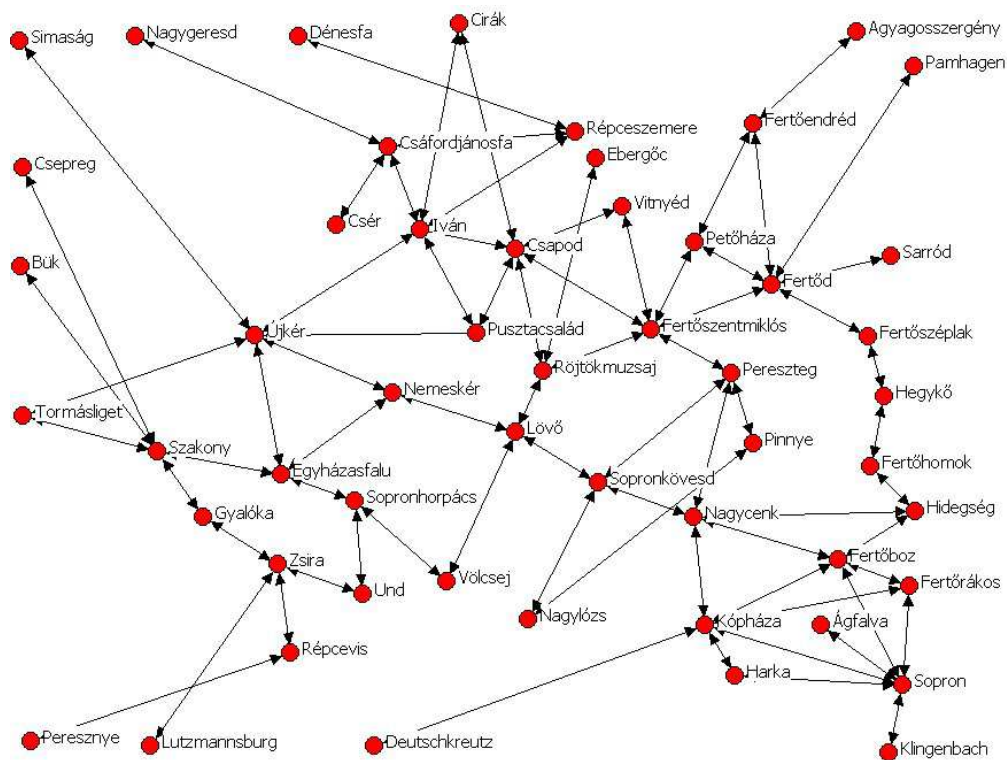
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A településen regisztrált vállalkozások száma adja meg egy település helyi gazdasági potenciálját. A vállalkozások nemcsak szolgáltatásokat közvetítenek, hanem hozzájárulnak esetlegesen a foglalkoztatáshoz, valamint iparüzési adó fizetési kötelezettségük által bekapcsolódnak a község fejlesztési terveibe is. Az utóbbi években azonban a vállalkozási kedv alábbhagyott.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma
2008	49	1	0	n.a.
2009	53	2	0	n.a.
2010	54	2	0	n.a.
2011	54	2	0	n.a.
2012	52	1	0	n.a.

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A fenti ábra, valamint az alábbi táblázat mutatja be Völcsvej közlekedési lehetőségét. Sajnos saját vasútállomással nem rendelkezik, azonban a szomszédos Lövé községben lévő vasúthálózata elérhető közelségben van. Azonban még onnan is többszöri átszállással és idővesztéssel lehetséges a megyeszékhely (Győr) és a főváros megközelítése.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpá- rok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusz- szal	vonat jára- tok átlagos száma munka- napokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megköze- líthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	23 km 27 km	7 db 19 db	50 perc 40 perc	---	---	---	---
Megyeszékhely	80 km	---	---	---	---	---	---
Főváros	200 km	---	---	---	---	---	---

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések nincsenek. Azonban a soproni Munkaügyi Központban számos program vehető igénybe ezen a téren, ahogy azt a lenti táblázat összefoglalja.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	---
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	pályakezdő munkanélküliek foglalkoztatása, 25 év alattiak elhelyezkedését növelő csoportos foglalkozások, fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása, képzések indítása: élelmiszer és vegyi árú eladó, pincér, sütőipari munkás, CNC-forgácsoló
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	---
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	pályaválasztási tanácsadás, álláskereső fiatalok nyilvántartása

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kistelepülés révén ezt nem tudjuk helyben megoldani, de Lövön a családsegítő szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről. OKJ-s képesítést adó felnőttképzésre Sopronban és Szombathelyen lehet jelentkezni.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás a képesítés hiánya miatt nem lehetséges, de a közfoglalkoztatás keretében erre figyelmet fordítunk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nincs adat arról, hogy a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés lenne.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról meghatározza, hogy a szociálisan rászoruló személyek részére milyen pénzügyi és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzügyi ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzügyi ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. Völcséj Község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres

res megélhetést nyújtó segélyeket (rendszeres szociális segély, ápolási díj), a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat (lakásfenntartási támogatás, temetési segély), valamint az eseti segélyeket (átmeneti segély).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	258	6	2,3%
2009	263	4	1,5%
2010	262	1	0,4%
2011	259	0	0,0%
2012	267	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

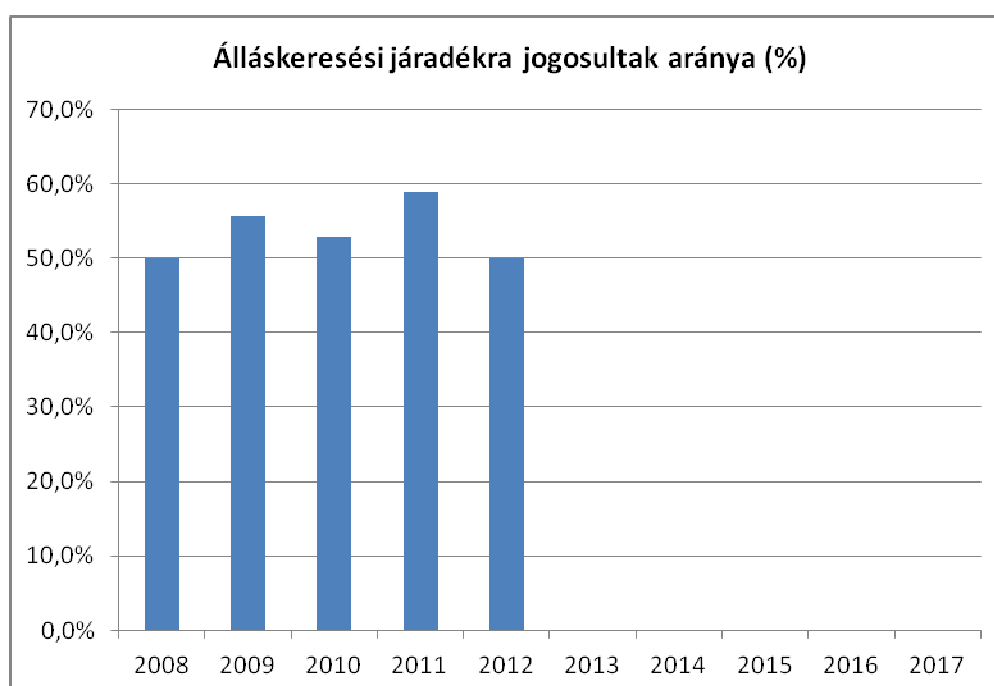
Az a személy jogosult (nyugdíj előtti) álláskeresési segélyre az Ft. szerint, aki rokkantsági bal- eseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, táppénzben nem részesül, munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, számára az állami foglalkoztatási szerv nem tud megfelelő munkahelyet felajánlani, valamint legfeljebb öt év hiányzik a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez, legalább 45 napon keresztül álláskeresési járadékban részesült, és a folyósítási időtartamot kimerítette és rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel. A településen a vizsgált időszakban csökkent a munkanélküliséghez kapcsolódó ellátottak száma, sőt az utóbbi 2 évben nem is volt álláskeresési segélyben részesülő. Ez arra vezethető vissza, hogy a törvény elég szigorú feltételeket állít ezen ellátás folyósítására.

Álláskeresési járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresési járadék ellátásban részesülőknek azonban számos kötelezettségnek kell eleget tenniük: jelentkezni kell az állami foglalkoztatási szervnél az általa meghatározott időpontban, de legalább három havonta, ha nyilvántartásba vétellel összefüggő körülményeiben változás következik be, 15 napon belül bejelenti az állami foglalkoztatási szervnek, és legfőképpen magának is aktívan kell munkahelyet keresni. A településen nyilvántartott álláskeresők több mint fele részesül ilyen ellátási formában. Ez az érték azonban összefügg a jó foglalkoztatási számarányokkal, valamint ezáltal a munkanélküliek alacsony számával, amik jelentősen jobbák az országos átlagnál.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	20	10	50,0%
2009	27	15	55,6%
2010	17	9	52,9%
2011	17	10	58,8%
2012	10	5	50,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt állapít meg annak a személynek, aki

a) a 18. életévét betöltötte és aktív korú, továbbá

- munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy
- vakok személyi járadékában részesül, illetőleg
- fogyatékosági támogatásban részesül,

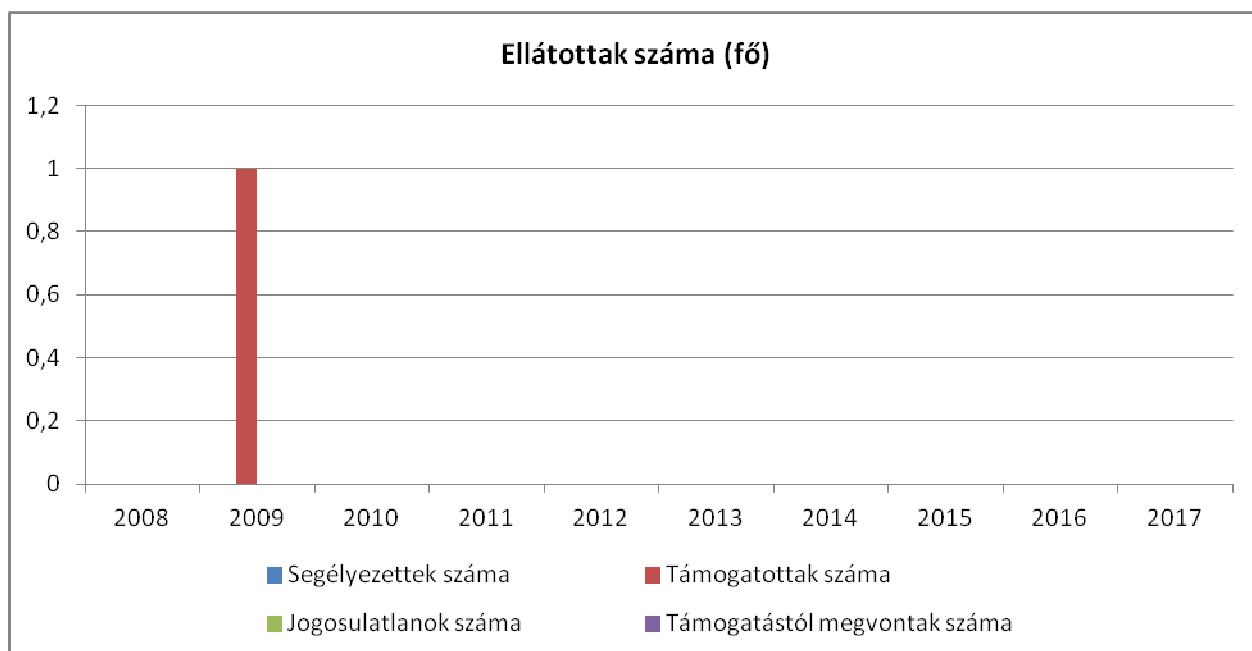
b) aktív korú nem foglalkoztatott, feltéve, hogy megélhetése más módon nem biztosított.

A lenti táblázat is jól mutatja, hogy ez az aktív korúak támogatási ellátása nem jellemző a településre, egy évben és 1 fő részesült csupán foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, amit csak álláskereső személy vehet igénybe. Ha ezt összehasonlítjuk a nyilvántartott álláskeresők számával megállapíthatjuk, hogy az elmúlt 5 évben a nyilvántartott munkanélküliek 10 %-a részesült csak ilyen támogatásban.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0	0	0	n. a.	n.a.
2009	0	0	1	0,04	n.a.	n.a.
2010	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2011	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2012	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A második világháború után ugrásszerűen megnövekedett a lakásépítések száma. Ebben az időszakban épült házak száma a meglévő lakások 50 százalékát tették ki. 1967-ig a község 184 lakóházából 80 átépült, 1959-ben még 58 vályogfalú (zsúpfedeles) lakóház volt, 1967-ben már csak 15 vályogház maradt. Az 1970-es években a település 19, az 1980-as években pedig 14 lakással gyarapodott, míg 2001-ig mindössze 13-mal. 2002-ben 100 lakásra 250 lakos jutott, ami tízzel kevesebb a Győr-Moson-Sopron megyei átlagnál, és huszonhárommal (273) kevesebb az országos átlagnál. Az utóbbi évtizedek lakásépítési és átépítési tendenciáinak következtében nagymértékben korszerűsödött Völcsfej lakásállománya. 1990 és 2001 között az összkomfortos lakások száma duplájára nőtt, míg a komfortos lakások száma 14 %-kal növekedett. Ez a folyamat a mai napig folytatódik javítva az összkomfortos lakások számarányát. A lakosság szinte nagy része saját tulajdonú lakásban él. Az 170 lakásból körülbelül 40 lakás tekinthető alacsony komfortfokozatúnak.

A régióban a legtöbben 2 fős háztartásban élnek (28,1%), az 5 vagy több fős együttélés is jellemző a kistérségre, azonban még így is kiemelkedően jó a helyzet. A kistérségben kiugróan magas az egyszemélyes háztartások száma, amit valószínűleg a jó anyagi körülmények között élők, valamint az egyedül élő nyugdíjasok tesznek ki. A megye előregedő aprófalvaiból a munkalehetőség hiánya miatt elvándorolnak a munkaképes korúak.

Völcsfejen az épületek állaga szempontjából a lakások több mint fele jó műszaki állagú és 14 %-uk pedig új, korszerű állagú; valamint 2 ház nem megfelelő műszaki állagú besorolást kapott. Az épületek szintszámait tekintve a legnagyobb arányt (77 %) a földszintes épületek adják. Ezek közül a legtöbb az 50-es, 60-as években épült. Viszonylag kevés a pincével ellátott épületek arányszáma (2%), ez valószínűleg a település fekvéséből adódik. A tetőteres beépítéssel rendelkező épületek 16 százalékban vannak jelen a településen, ezek főleg az átépítések során alakultak ki.

A hajléktalanság nem jellemző a településre.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	168	2	0	0	0	0	0	0
2009	170	2	0	0	0	0	0	0
2010	170	2	0	0	0	0	0	0
2011	170	1	0	0	0	0	0	0
2012	170	1	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában bérlakás nincs.

b) szociális lakhatás

Szociális lakás a településen nem található.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok száma nulla.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Jelenleg 1 ház nem biztosít (a régebbi 2 helyett) megfelelő lakhatási körülményeket, éppen ezért az említett házban már évek óta nem lakik senki.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a táv hőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alapnyí jogon, normatív alapon állapítható meg.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert havi költsége a háztartás havi összjövedelmének 25%-át meghaladja. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

Ahogy azt a lenti táblázat is mutatja lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesült a településen, mivel senki nem kérelmezett ilyen ellátást az önkormányzattól.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Adósságcsökkentési támogatásban a vizsgált 5 év során senki nem részesült.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen lakás nem helyezkedik el. A lakások mennyiségi és minőségi mutatói jók. Völcsfej község közművekkel jól ellátott. Közműellátása az energiaközműveket tekintve országos rendszerekhez való csatlakozással, a víziközművek területén pedig regionális rendszerek igénybe vételével történik. A településen kiépült a szennyvízcsatorna hálózat. A hálózat gravitációs csatornákból áll. A településen nem minden lakás van rákötve a csatornára. A települést bekötötték a földgázellátásba, mely Lövőtől jön középnyomásos vezetékek által.

Völcsfej közigazgatási területét nem szeli át vasúthálózat, így vasúti csatlakozást csak más település közigazgatási területén lehet elérni. A fő közlekedési eszköz a gépjárműn kívül a busz. Völcsfej tágabb térségének közúti gerincét a 84. számú Sopron-Balatonederics II. rendű főút képezi, mely 2,5 km megtételével érhető el Lövőnél.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Völcsfej községben telep vagy szegregátum nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg. A házi orvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

Völcsej község az egészségügyi alapellátás tekintetében a sopronhorpácsi körzethez tartozik. Az ottani házi orvos hetente egyszer tart rendelést két óra hosszúig. Ellátja a felnőtt- és a gyermekorvosi teendőket. A gyermekorvos ellátás Mozgó Szakorvosi Szolgálat keretében havonta egyszer. Valamint egyéni választás alapján máshová is járhatnak orvoshoz. Fogorvosi ellátás nincs a községben, ilyen irányú panaszokkal Sopronhorpácsra kell menni. Az orvosi és a védőnői ellátás egy felújított épületben folyik. Mivel Völcsej nem rendelkezik önálló felnőtt –és gyermekorvossal a településre vonatkozó szolgálatok száma nulla.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi-orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi-orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

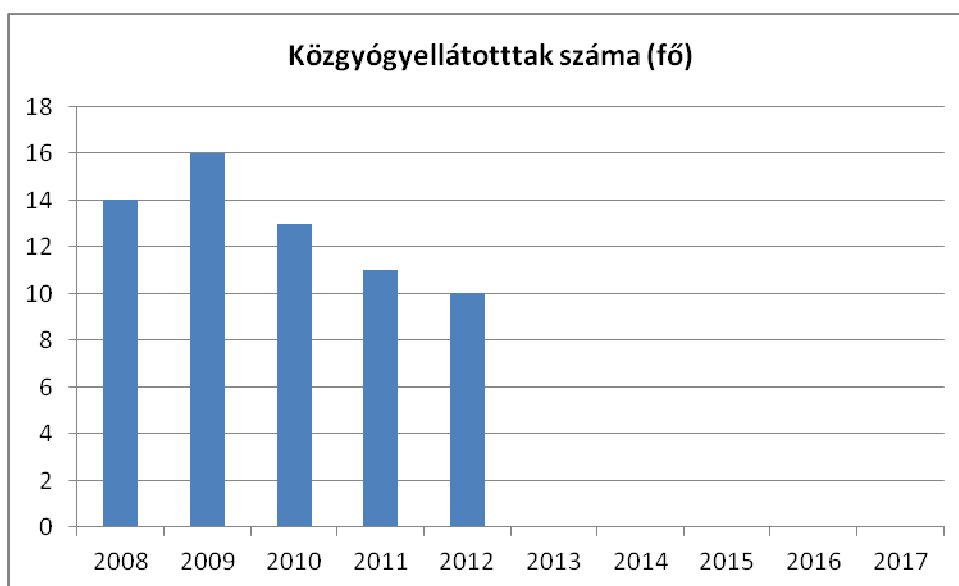
A természetbeni juttatások közül a legnagyobb mértékűnek tekinthető ez az ellátási forma. A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. A szociálisan rászoruló személyek részére természetben nyújtott szociális támogatás a közgyógyellátási igazolvány. Minden évben a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma meghaladta a 10-et, 2009-ben részesültek a legtöbben ilyen ellátás 16-an. Településünkön mind alanyi, mind méltányossági alapon kapnak a szociálisan rászorulóknak közgyógyigazolványt. 2013-tól azonban az alanyi jogú közgyógyellátási igazolvány

kiadása már nem tartozik a települési önkormányzat hatáskörébe, csak a méltányossági.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	14
2009	16
2010	13
2011	11
2012	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó, ha önmaga ellátására képtelen, állandó és tartós felügyeletre szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

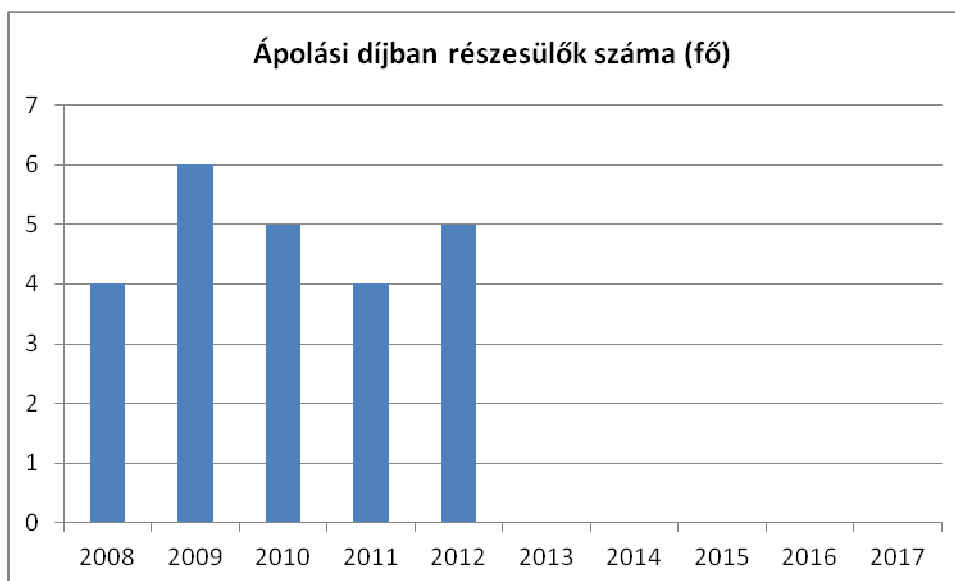
Ápolási díjban is részesülnek a településen, a számuk nagyjából állandónak mondható (minden évben 5 fő körül).

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	4
2009	6

2010	5
2011	4
2012	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjra való jogosultság feltételeit a települési önkormányzat két évente legalább egyszer felülvizsgálja.

Összességében megállapítható, hogy Völcsej a szociális ellátások tekintetében átlagos képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetősége jó.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. Szűrővizsgálatok tekintetében Sopron illetve Kapuvár az illetékes.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ilyen irányú ellátást a Soproni Rehabilitációs Intézet biztosít a kistérségen élők számára. Mozgásszervi rehabilitáció (Balf) stroke és neurológiai betegségek rehabilitációs program keretében fogad betegeket. A megközelítése autóbusszal vagy gépjárművel lehetséges.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen szociális étkeztetésre van lehetőség, amihez az önkormányzat hozzájárul a falu lakosága érdekében. Az önkormányzat egy vállalkozóval kötött ellátási szerződést, ami által a rászorulóknak heti ötszöri kedvezményes meleg ebédet biztosít.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Völcséj község Önkormányzata sikeresen pályázott az ÚMVP LEADER Program keretén belül a „Kommunikációs-, kulturális-, szociális és sport szolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása térségünkben” című projektre. Melynek keretén belül a konditerem fejlesztése valósult meg. Így a településen a sportprogramjaink (horgászverseny, térségi futballkupa, asztali tenisz, stb.) mellett lehetőség van a rendszeres sportolásra is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

A település társulás formájában látja el a családsegítő, gyermekjóléti és támogató szolgált feladatait, mely Lövé központtal biztosít ellátás a rászorulóknak. Szükségesetén a családsegítő munkatársai házi segítségnyújtás keretén belül gondoskodnak a megfelelő ellátásról. Falugondnokkal rendelkezik a község, azonban teljes körű falugondnoki szolgálatnak nem minősül.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlőbánásmód megsértéséről mindeztidáig nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat szociális és egészségügyi ellátás nyújtásával megpróbálja kompenzálni a hátrányos helyzetű célcsoportok anyagi kiszolgáltatottságát mint például: ápolási díj, temetési segély, közgyógyellátási igazolvány, átmeneti segély nyújtása.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltevételeinek biztosításával. Önkormányzatunknak a civil szervezetekkel jó a kapcsolata. A Horgász-egyesület a fiatalok részére szabadidős programokat biztosít. A Tűzoltó egyesületben ifjúsági tagozat is működik.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Jelentős zöldfelületi intézmény az önkormányzat kezelésében lévő temető, melynek felújítása jelenleg folyamatban van. A sportpálya a település északi részén található, ami a sport -és szabadidős tevékenységek helyszínéül szolgál. Mindemellett nagy kiterjedésű zöldfelület is egyben. A római katolikus templom és a polgármesteri Hivatal környékén díszpark került kialakításra. A Polgármesteri Hivatal helyiségében könyvtár is található. A Művelődési ház nagyterme asztali tenisz lehetőséget biztosít a falu lakóinak számára.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az évtizedek óta egymás mellett élő helyi közösség egymás irányában nagyon nyitott. Jellemző a szomszédi segítségnyújtás, az összefogás. Ha a helyzet megkívánja az önkéntes munka is jellemző a település lakóira. Az adományozás nem a legmegszokottabb formája az önzetlen segítségnek, azonban volt már rá példa a faluban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így kisebbségi önkormányzat, közöttük roma kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A község nem a mélyszegénység által sújtott települések közé tartozik, továbbá a mélyszegénységben élőkéről nincs tudomása a település vezetőségének. A község a gazdasági-társadalmi mutatók alapján kedvező helyzetben van: megyei és országos szinten magasabb jövedelmi helyzet, alacsonyabb munkanélküliség, magasabb foglalkoztatási ráta jellemzi a települést. Az is bizonyítható, hogy a tartós munkanélküliek elsősorban az aluliskolázott, alacsonyabb státuszú lakosok köréből kerül ki. Mindenképpen fontos a mélyszegénységben élők ösztönzése a szakmaszerzésre.

Völcséjen nincs szegregált településrész.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Munkaügyi Központnál.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében). A nem regisztrált munkanélküliek Munkaügyi Központba való beutaztatásának biztosítása.
A lakosság csekély aránya számára hozzáférhető csak a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatás lehetősége.	Az önkormányzat az állam támogatásával az anyagi erejéhez mérten a következő években is folytatni kívánja a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatást. A közcélú foglalkoztatás lehetőségeiről szóló tájékoztatás szervezése, majd pályázat benyújtása által a közfoglalkoztatáshoz való hozzáférést kívánja bővíteni.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) hatálybalépésével a jogalkotó elsődleges célja, a gyermekek védelme, a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekek helyettesítő védelmének biztosítása. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Minden önkormányzat feladata a gyermekek védelme, a helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A Gyvt.-ben kapott felhatalmazás alapján a képviselőtestület a többször módosított 12/2005.(VII.11.)rendeletében szabályozta az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátásokat.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetben ellátások:

- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Iskolakezdési segély

A jegyző által megállapított ellátás:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)

A Völcsejen élők korösszetétele, több szempontból is eltérő, mind a megyei, mind az országos átlagokhoz képest. A 18-64 év közöttiek száma (235 fő) az összes lakos 62,3%, ami átlagosnak mondható, ugyanakkor a 0-18 év közöttiek (62 fő) 16,4%-a és a 65 év feletti (71 fő) 18,8 %-, ami nem jobb a megyei és az országos átlagnál. Az arányokat nézve 100 kiskorú (18 év alatti) lakosra 87 (65 év feletti) idős ember jut. Minden szempontból pozitívként kell értékelni azt, hogy a vizsgált korosztályi csoportok közül a legnépesebb a 18-55 évesek (215 fő). Az 5 év alattiak száma arányait tekintve (20 fő) nem marad el az utána következő csoportokétól, s ebben jobb a megyei és országos átlagnál. A 6-13 év közöttiek (19 fő) és a 14-18 év közöttiek (24 fő) aránya hasonló a megyei és az országos átlagokhoz.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat az Alpokalja Kistérség szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatási feladatait látja el a társult 18 település mindegyikén. Munkatársaik előre meghatározott időpontban ügyfélfogadásokat biztosítanak a településen. Az ügyfélfogadások helyszínei és a családgondozók elérhetőségei minden településen a lakosság számára elérhetőek a hirdetőtáblákon. Ezen kívül a segítők elérhetőek a lövői irodában személyesen vagy munkaidőben telefonon. Az intézményben 6 fő, szolgálatonként és munkakörönként megfelelő végzettséggel rendelkező szakember dolgozik.

A településen kiskorú fogyatékos személy nincs.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozással) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) az egészségügyi és a szociális ellátás - különösen a családsegítő szolgáltatás -, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- d) javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeres kapcsolatot tartanak fenn az oktatási-nevelési intézményekkel, a védőnőkkel, rendőrséggel; szervezik és „életben tartják” az észlelő- és jelzőrendszer működését (települési tanácskozás szervezése), esetmegbeszélésekkel teszik hatékonyá a szakmai munkát. Népszerű gyerekprogramokat próbálnak szervezni, amelyek már beépültek mind a gyermekek, mind a családok éves programjába. Jogi kérdésekben mind a családgondozók, mind az ügyfelek ingyenesen segítséget kaphatnak a Szolgáltató Kulturális és Központ Nonprofit Kft. (Lövő) megbízott jogászától, amit szükség szerint előre megbeszélt időpontban, a családgondozók közreműködésével a kliensek is igénybe vehetnek.

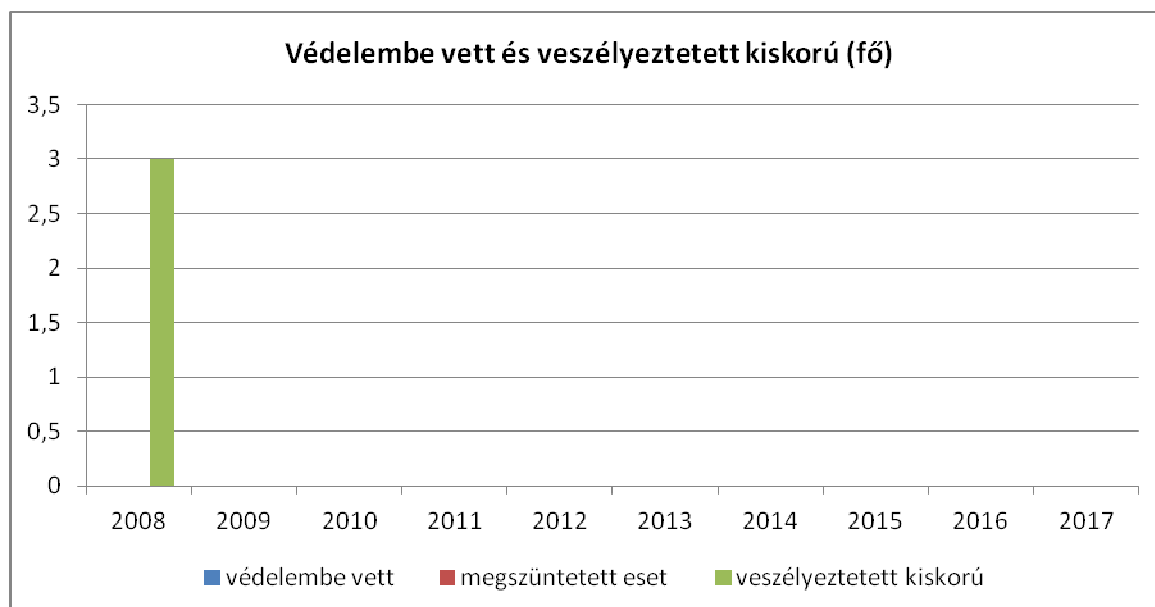
Gyermekjóléti szolgálat 2012. évi működési adatai:

Ellátottak adatai		
Szakmai tevékenység száma a forgalmi naplók alapján	14 alkalom	
Alapellátásban gondozott gyermekek száma	0	
Védelembe vett gyermekek száma	0	
Családok száma (alapellátás+védelembe vétel)	0	
Szabadidős programokon résztvevő gyermekek száma (játsszóház + tábor)	játsszóház	tábor
	3	0
Átmeneti nevelt gyermekek száma	0	
Bántalmazott és elhanyagolt gyermekek száma	fizikai: 0 lelki: 0 szexuális: 0	
Szabálysértés-bűncselekményt elkövető gyermek vagy fiataikorú	szabálysértés 0	bűncselekmény 0
Egyszeri esetek száma (nem halmozott adat)	2	
Összes ügyfél száma (gyermek és fiataikorú alapellátott+védelembe vett+átmeneti nevelt gyermekek+egyszeri esetek)	2	
Előforduló (kezelt) problémátípusok /keletkezett problémák száma (halmozott adat)		
Anyagi probléma	0	
Családi konfliktus	1	
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0	
Szülő, vagy család életvitele	0	
Gyermeknevelési probléma	0	
Magatartászavar	0	
Szolgáltatás, szakmai tevékenység (halmozott adat)		
Családlátogatás száma	2	
Információnyújtás	0	
Tanácsadás	0	
Segítő beszélgetés	0	
Esetkonferencia	0	
Adományozás	0	
Hivatalos ügyekben való közreműködés	0	
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	Átmeneti nevelésbe vétel	0
	Védelembe vétel	0
Jelzőrendszer által küldött jelzések száma: 1, összesen:1.		

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	3
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált időszakban védelembe vétel nem volt a településen, veszélyeztetett kiskorú csak 3 fő volt 2008-ban, ami azóta már megoldódott. A megszüntetett esetek tekintetében adat nem áll rendelkezésünkre. Jelen állapot szerint a településen (2013-ban) 1 gyermek védelembe vétele történt meg családba fogadás útján.

Mivel a településen sem óvoda, sem iskola nincs nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat a hh-s, vagy hhh-s gyermekekről, valamint az sni-s gyermekekről.

A gyermekvédelmi szakellátások az ellátásra kötelezett Győr-Moson-Sopron Megyei Intézményfenntartó Központ által üzemeltetett intézményekben (TEGYESZ, Megyei Gyermekvédelmi Központ) biztosítottak.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekek helyzete átlagosnak mondható a településen. Összesen csak egy fő részesült (2008 és 2009) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami a gyermeklétszámhoz viszonyítva alacsonyabb az országos átlagnál, vagyis kijelenthető, hogy a falu e tekintetben is jól áll. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg, tehát a családnak hátrányos helyzetűnek kell lennie a kedvezményben részesüléshez. Mivel az adatszolgáltatást tekintve nincs adatunk az általános iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek számáról (halmozottan hátrányos helyzetűek).

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	1	0	0	0	0
2009	1	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Völcsej község Önkormányzatának képviselő-testülete új szülöttek családi támogatásában részesíti a családokat, melynek összege 20.000 Ft. 2011-ben 5 újszülöttnek, míg 2012-ben 3 újszülöttnek adott ilyen juttatást az önkormányzat.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kedvezményes iskolai étkezésben részesülőkről nincs adatunk, mivel az iskolások a közeli sopronhorpácsi vagy lövői iskolába járnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Völcsejen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

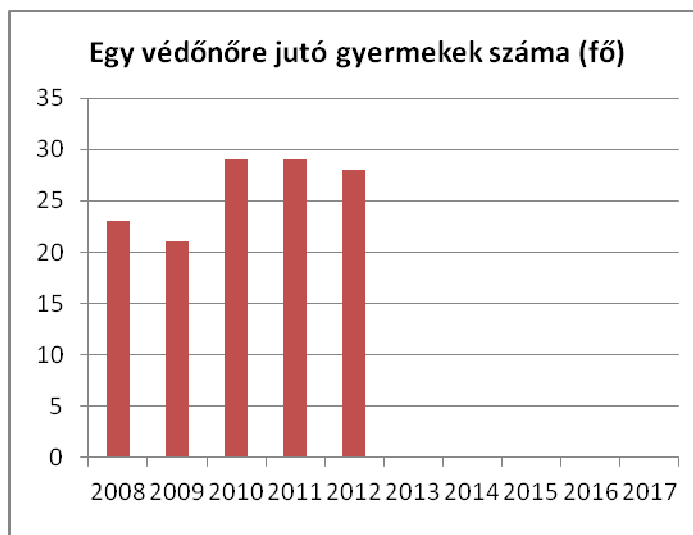
a) védőnői ellátás jellemzői (a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátást biztosítja a település, a sopronhorpácsi védőnő minden héten rendel, sőt szükség esetén bármikor a családok rendelkezésére áll. A leterheltség szempontjából kiemelkedő a helyzet, hiszen a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre. A lenti táblából az évek átlagát véve körülbelül 13 fő a völcseji gyerek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	0	23
2009	0	21
2010	0	29
2011	0	29
2012	0	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Betöltetlen házi orvosi praxis nincs a településen, hanem mivel a község a sopronhorpácsi orvosi körzethez tartozik, az ottani házi orvos jár ki heti rendszerességgel. A lenti táblázat ezen oknál fogva nem mutat adatot.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra a soproni Pedagógiai Szakszolgálati Központban és a Fogyatékos Gyermekek Otthonában, valamint a szombathelyi Korai Fejlesztő Szakszolgálatban van lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátás:

Völcsejen a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Lövőn működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el társulási formában. A társulás 18 településen látja el a feladatait.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,
- e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi feladatokat a jól működő jelzőrendszer és az ellátórendszer végzi. Az önkormányzat a Családsegítővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel, a házi- orvossal együttműködésben látja el feladatát. Völcsejen a gyámhatósági feladatokat a soproni Gyámhivatal látja el, akivel az előző években jó együttműködés alakult ki.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Sopronban találhatóak.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés helyben az egyesületek, illetve a könyvtár, település által biztosított programokon lehetséges.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt.-ben szabályozott ellátási formák közül az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását, és étkeztetését óvodai nevelés keretében a sopronhorpácsi és a lövői óvodában biztosítja. A napközbeni ellátást az iskolai oktatás keretében a lövői, és a sopronhorpácsi Általános Iskolában biztosítja. Megteremtik annak lehetőségét, hogy akik munkahelyi elfoglaltságuk miatt gyermekük napközbeni ellátását nem tudják vállalni felügyelet mellett legyenek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ilyen esetről nincs tudomásunk, nem jellemző a településre.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nincs adatunk pozitív diszkriminációról az ellátórendszeren belül. Az önkormányzat iskolakezdetkor támogatást nyújt a családoknak.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerzhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Helyben nincs ilyen ellátás, ezeket az iskolák és óvodák biztosítják.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nincs óvoda vagy iskola.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Győr-Moson-Sopron megye oktatási intézményeiben nem jellemző a tanulók elkülönítése vagy bármiféle hátrányos megkülönböztetése.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs információnk semmilyen eltérésekről.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az oktatás terén pozitív diszkriminációról nincs adatunk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen szükséges a hátrányos helyzetű gyermekek (HH-s, HHH-s és SNI-s) pontos számának meghatározása.	Szükséges a környező iskolákkal való kapcsolat felvétele annak érdekében, hogy a gyermekek/tanulók a fejlesztésükhöz szükséges valamennyi segítséget eredményességük érdekében megkaphassák.
Nincs megfelelő közösségi tér a gyermekek számára a hasznos szabadidő eltöltésére.	Pályázati lehetőség keresése egy közösségi játszótér kialakítására.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény, Munka Törvénykönyve és természetesen az Ebtv.), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is, a gender mainstreaming szóhasználatát.

A Települési Esélyegyenlőségi Program két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, valamint a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A községben a nők foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat által működtetett intézmények egy részének vonatkozásában vannak mutatóink. A Közös Önkormányzati Hivatalunkban általában nőket foglalkoztatnak. A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérőek, a nők kárára. A jövedelemi hátrány 16% a nők esetében, bár ágazatonként kissé eltérő mértékben.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

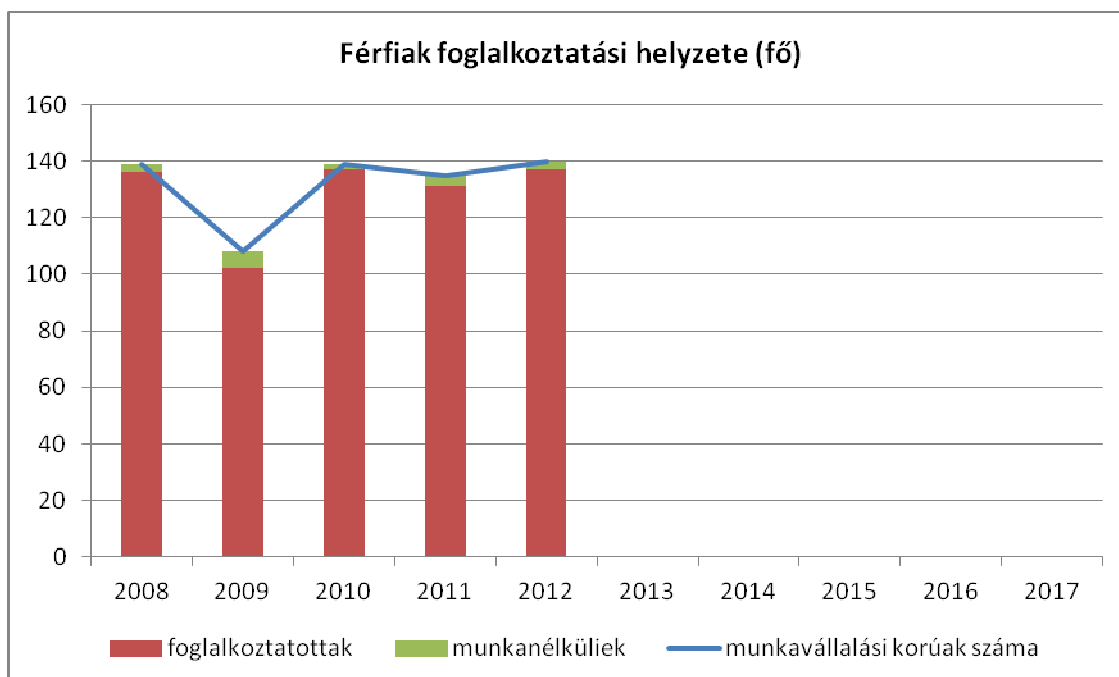
A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem szolgáltatott adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

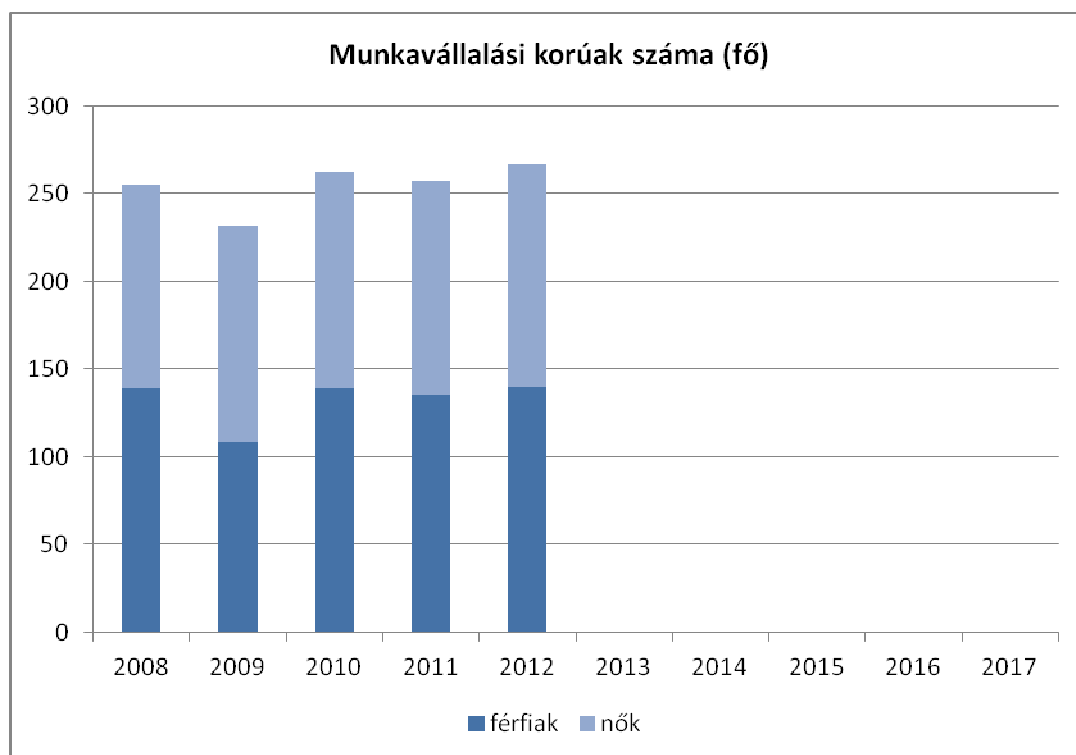
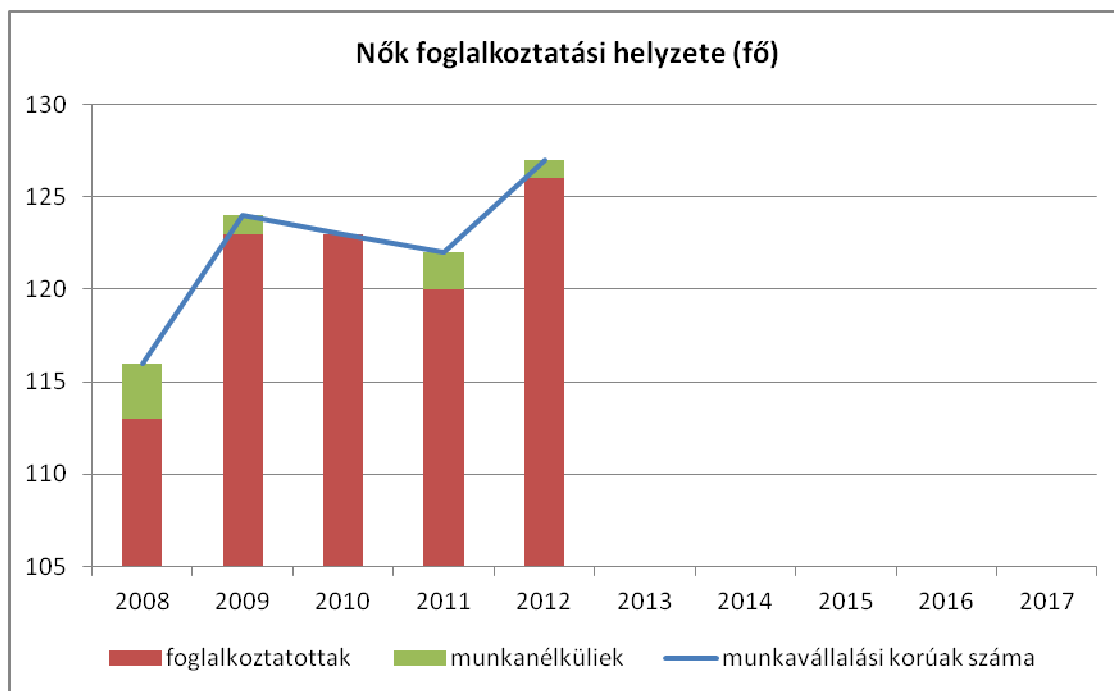
A munkavállalási korú lakónépességet tekintve már az előzőekben leírtak tapasztalható. A foglalkoztatási szint viszonylag magas, a munkanélküliek száma alacsonynak mondható az országos átlaghoz képest, ami hasonló a megyei adatokhoz. Kiemelendő, hogy míg az országos adatok azt mutatják, hogy a nők elhelyezkedési lehetőségei nehezebbek, addig Völcséjre ezt levetítve már más helyzetet látunk. A településen lévő munkanélküliek arányában több a férfi, mint a nő. De a különbség nem tekinthető mérvadónak (kivételt képez ez alól a 2009-es év, amikor 6 férfi és 1 nő munkanélkülit tartottak számon). A 15 év feletti lakosság esetében a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya a jellemző, ez lehet az ami az eltérést indokolhatja. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik, ahol a férfiak aránya kismértékben tovább növekszik, nem úgy, mint a megyei és országos adatokban. A 65 év felettieknél a nők száma magasabb, de az eltérés itt sem jelentős.

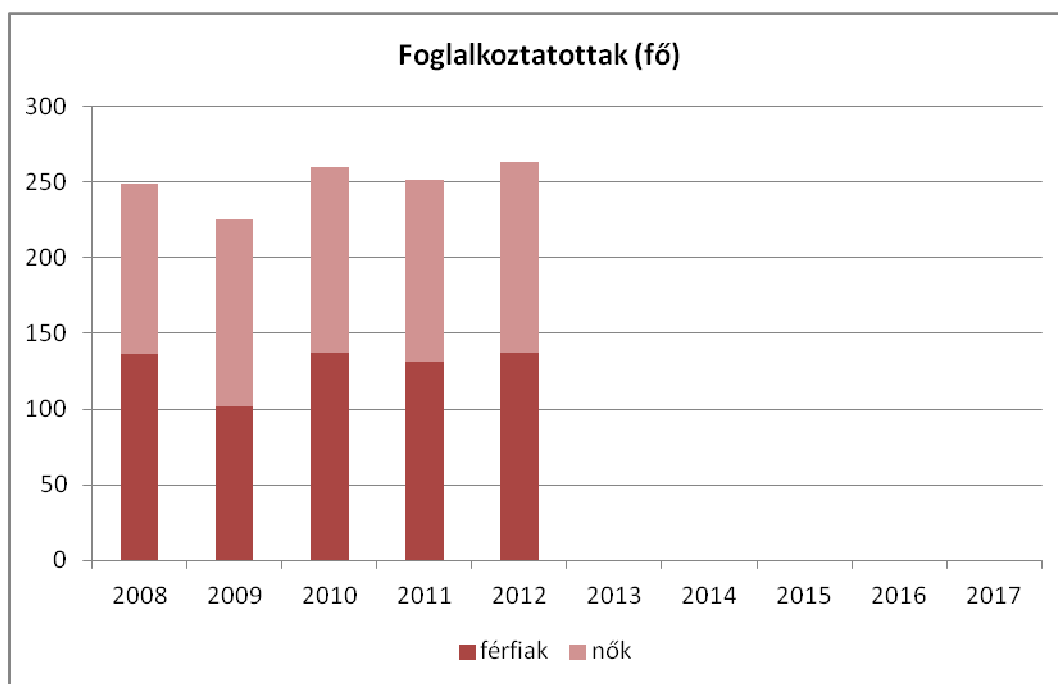
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	139	116	136	113	3	3
2009	108	124	102	123	6	1
2010	139	123	137	123	2	0
2011	135	122	131	120	4	2
2012	140	127	137	126	3	1

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak. Ennek ellenére statisztikai adat nem áll rendelkezésünkre az alacsony iskolai végzettségű női munkavállalók elhelyezkedési lehetőségeiről.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Információnk nincs róla, adott eset nem jutott a tudomásunkra.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A községben sajnos nem működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali és bölcsődei ellátását biztosítja. A településen

nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné. A női munkavállalókat érintő ezen a foglalkoztatási formát alkalmazó vállalkozásokról, cégekről nincs pontos adatunk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást ügyfélfogadási időben, vagy esetenként ha szükséges azon kívül is.

A településen az előző években nem volt, aki 18. életévének betöltése előtt szült.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0	10	n. a.
2009	0	15	n. a.
2010	0	14	n. a.
2011	0	14	n. a.
2012	0	15	n. a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem tud az önkormányzat a vizsgált időszakban. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében (családban maradnak általában). Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történe, ezzel nehezítve a probléma megoldását. Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. A községben még hallomásból sincs tudomásunk családon belüli erőszakról, ennek oka, hogy az érintettek nem beszélnek róla.

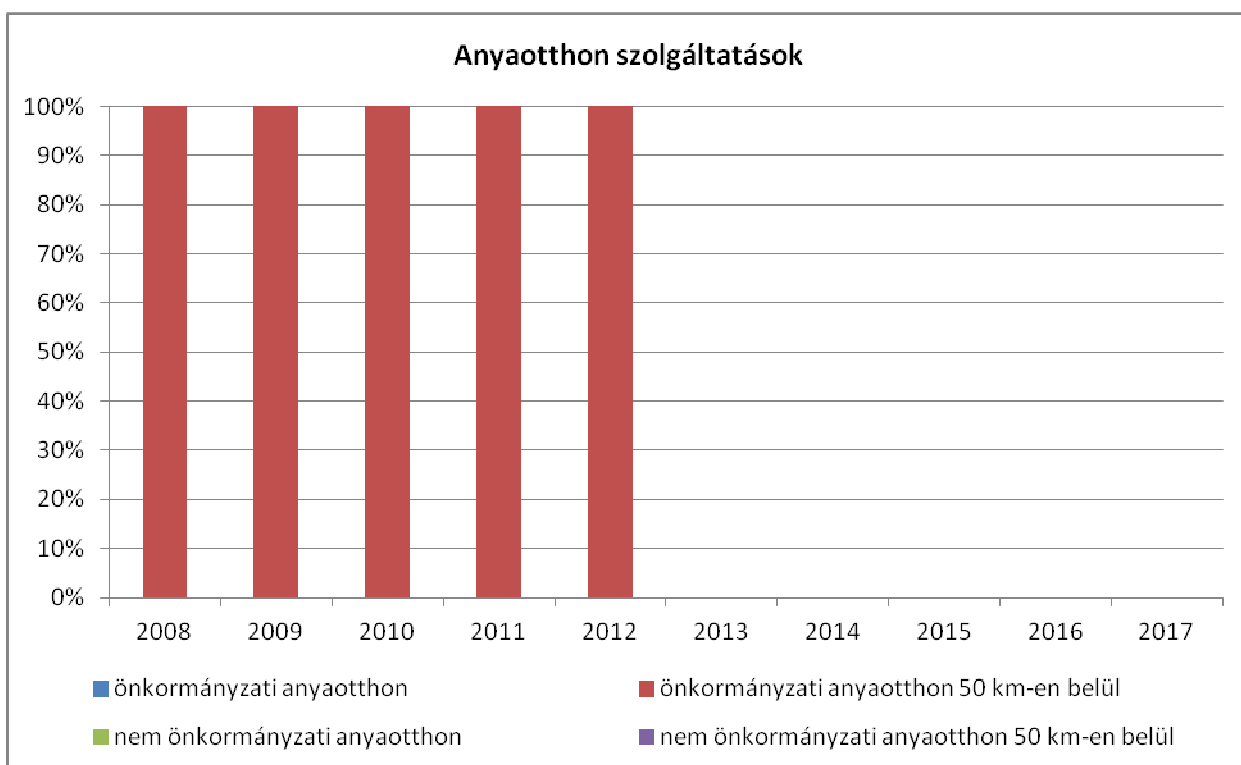
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (anyaotthon, családok átmeneti otthona)

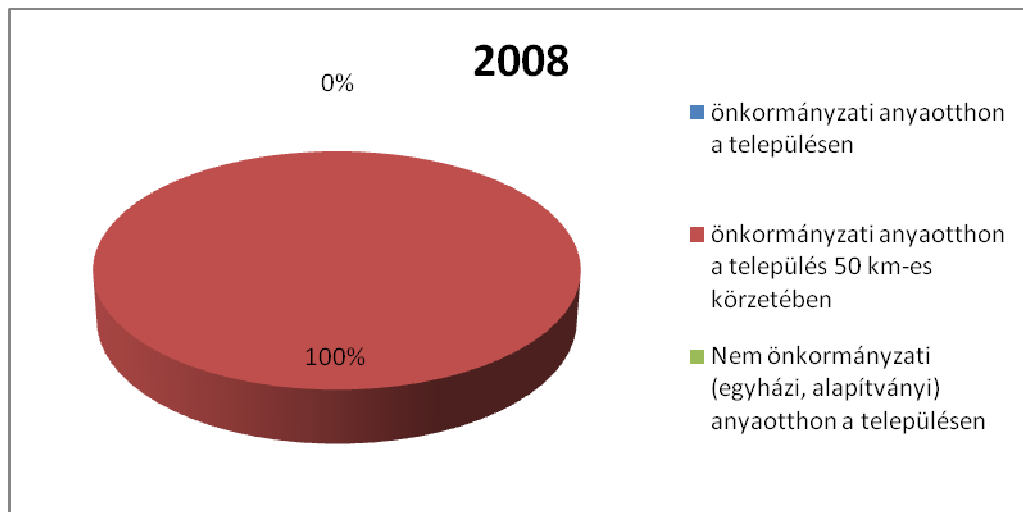
A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén a környéken 3 anyaotthont vehetnek igénybe az arra rászorulóknak. A legközelebbi a Sopron és Környéke Gyermejkölési és Családszolgálat Központja Családok Átmeneti Otthona (CSÁO). Mely kizárólag Sopron és vonzáskörzetéhez tartozó lakóhellyel rendelkezőket helyeznek el (várandós nőket is). Krízishelyzetben az ország egész területéről is tudnak fogadni. 12 hónapra biztosítanak szállást (6 hónappal hosszabbítható). Felnőtteknek önellátóak, a gyermekeknek viszont teljes ellátást, napi ötszöri étkezést biztosítanak. Továbbá jogász, pszichológus áll rendelkezésre. Két ugyanilyen szolgáltatást nyújtó intézményt találunk még Szombathelyen.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	0	3	0	0
2009	0	3	0	0
2010	0	3	0	0
2011	0	3	0	0
2012	0	3	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

2010-ig a képviselő-testületben 3 fő nő (az 5-ből) is tevékenykedett a helyi közéletben. Azonban képviselő-testületnek jelenleg egy női tagja sincs. A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt inkább a nők a helyi közéletben, a település közösségi programjainak szervezésében. Az önkormányzati hivatal többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	2	3	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
2009	2	3	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
2010	2	3	0	2	21	3
2011	5	0	0	2	21	3
2012	5	0	0	2	21	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az önkormányzat csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkezik a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel bíró munkatárssal.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs információnk az atipikus foglalkoztatási formákról.	A gyermeküket nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése érdekében információgyűjtés, ha szükséges a segítségadás biztosítása. A munkáltatók tájékoztatása az atipikus foglalkoztatás előnyeiről.
Némely család nem tudja megoldani egésznapra a gyermekük felügyeletét.	„Fogadj örökbe egy nagymamát!” címszóval program indítása az idősek bevonásával, hogy a gyermekek délutáni elhelyezése ne okozzon gondot a szülőknek.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek)

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról. 2011-ben a lakosság 30 %-a részesült valamilyen nyugellátási formában. Összességében elmondható, hogy a férfakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

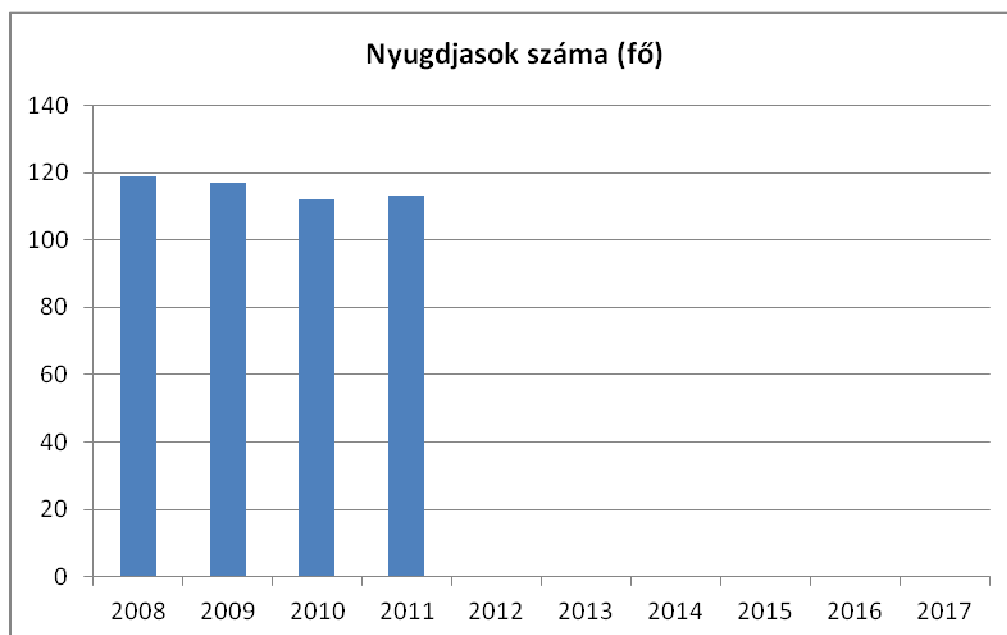
Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra. A nyugellátásban részesülők száma átlagos, több mint 90%-a saját jogú ellátást kap. Az öregségi nyugdíjban részesülők között a nők, a rokkantsági nyugdíjasok között pedig a férfiak vannak nagyobb számban. Az özvegyi nyugdíjasok közel 90%-a nő.

Völcsejen 15 fő egyedül állót tartunk számon, ők elsősorban idős emberek, akik nagyobb odafigyelést igényelnek. A 15 főből csupán 2 fő a férfi, a többi a házastársát elvesztő idős nő. A településen nincs lehetőség idősek napközbeni ellátására, s az elmúlt években 5 fő került idősek otthonába, vagy gondozóháza.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	48	71	119
2009	53	64	117
2010	51	61	112
2011	51	62	113
2012	n. a.	n. a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munkanélküliségi ráta Völcséjen kedvezőbb az országos és regionális adatoknál, tehát megegyezik a megyei és a kistérségi munkanélküliek arányával. Az azonban valószínűsíthető, hogy az idősebb korosztály elhelyezkedési esélyei jóval kedvezőtlenebbek a fiatal generációhoz képest. A kormány által nemrégiben bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsoökkentési kedvezményben részesülnek.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíjas korú személyt. A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink.

b) tevékeny időskor (élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztnek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs a foglalkoztatás terén diszkrimináció az idősebbekkel szemben.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése nem egészen megoldott. Az önkormányzat saját honlapot nem üzemeltet, a közös önkormányzati hivatal székhely településének (Lövő) honlapján élhetőek el a friss hírek, valamint a település hirdetőtábláján mindig elhelyezésre kerülnek a legfontosabb tennivalók, újdonságok. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

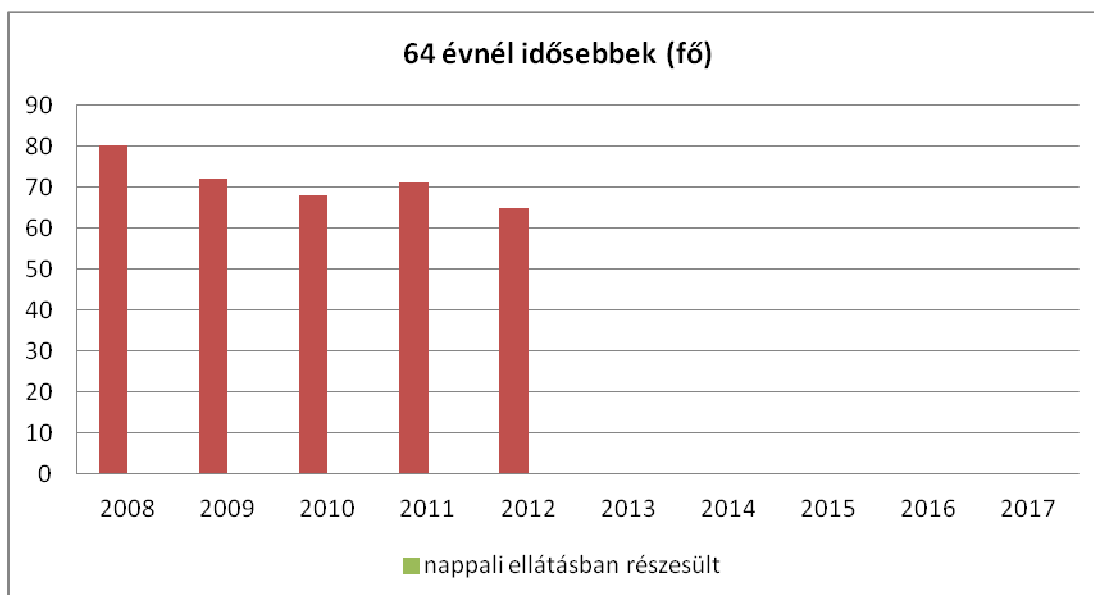
A szociális alapszolgáltatások közül Völcséjen elérhető a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás. A nappali ellátásra nincs lehetőség a településen, Sopronban lehet ilyen ellátást igénybe venni, ami busszal közelíthető meg a legkönnyebben.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi praxis hetente egyszer. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 30 km-re fekvő Sopronban vagy Szombathelyen van lehetőség.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	80	0	0%
2009	72	0	0%
2010	68	0	0%
2011	71	0	0%
2012	65	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek ellátást segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat időskorúak járadékában részesíti azt a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek

- a) havi jövedelme, valamint
- b) saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, egyedülálló esetén 95%-át.

Az időskorúak járadékának havi összege

- a) jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, egyedülálló esetén 95%-a;
- b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

Völcsejen ebben az ellátásban eddig még senki nem részesült.

A házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A házi segítségnyújtás a Baptista Szeretetszolgálat biztosítja azok számára, akik igénylik. Ilyen ellátásban 4 fő részesül.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nyugdíjas klub biztosítja a nyugdíjasok számára a társaságot és a megfelelő programokat.

c) idősek informatikai jártassága

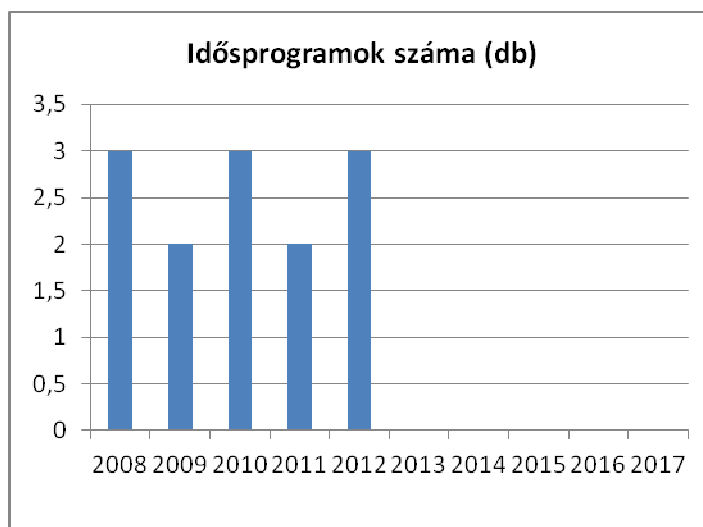
Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Azonban ezen a téren értesüléseink szerint a településen élő idősebb generációnak nincs tapasztalata.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	3
2009	2
2010	3
2011	2
2012	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb célcsoport igényeit célzó program keretén belül minden évben szervez az önkormányzat októberi időpontban Idősek napját. Ezen kívül két évente megrendezésre kerülő falunapon is jelentős szerepet töltenek be az idősebbek. Kimondottan az időseket célzó programot – általában évente egyet – a Nyugdíjas Klub is szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról. Az idősebb korosztály problémáinak feltárására elengedhetetlenül szükséges lenne egy az idősekkel foglalkozó adatbázis létrehozására.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön:	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorú lakosság számítógépes ismeretei hiányosak.	Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok tervezése, szervezése (számítógép használat, IKSZT működtetése).
Az idősek elleni bűncselekmények számának növekedése.	A közbiztonság javítása, növelése érdekében lakossági fórumon fel kell hívni az idősebbek figyelmét a veszélyekre. Lakossági összefogással indokolt lenne a polgárőrség megszervezése.
Az idős emberek, főleg az egyedül állók csak kevés segítséget kapnak.	A szegregáció megelőzése érdekében indokolt lenne a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás pályázati forrásból történő kiépítése. Valamint a falugondnoki szolgálat teljes körűvé tétele, fejlesztése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok –köztük a fogyatékosokkal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés, stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember élt Magyarországon, a népesség 5,7%-a. Az 1990. évi népszámláláshoz képest a fogyatékos emberek létszáma és aránya jelentősen emelkedett. A létszámnövekedés azzal is összefügghet, hogy 2001-ben a fogyatékos emberek – többek között a jól előkészített és végrehajtott kommunikáció eredményeképpen – többen vállalták fogyatékossgukat, mint 1990-ben. Ugyanakkor az is elképzelhető, hogy a fogyatékossg mind pontosabb meghatározása következtében többen vannak tisztában egészségi állapotuk fogyatékossgal kapcsolatos jellegével.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A megyei és az országos mutatók szerint a népesség 1,4 %-a szenved valamilyen fogyatékossgban. A fogyatékossg típusa szerint a régióban nagyobb számban vannak a mozgásszervi fogyatékosok és az értelmi fogyatékosok. A fogyatékos személyek iskolai végzettségét tekintve a megyei helyzet szerint messze elmarad a társadalom egészének iskolai végzettségi mutatóitól. A fogyatékos személyek fele rendelkezik a 8 általános, vagy még alacsonyabb iskolai végzettséggel.

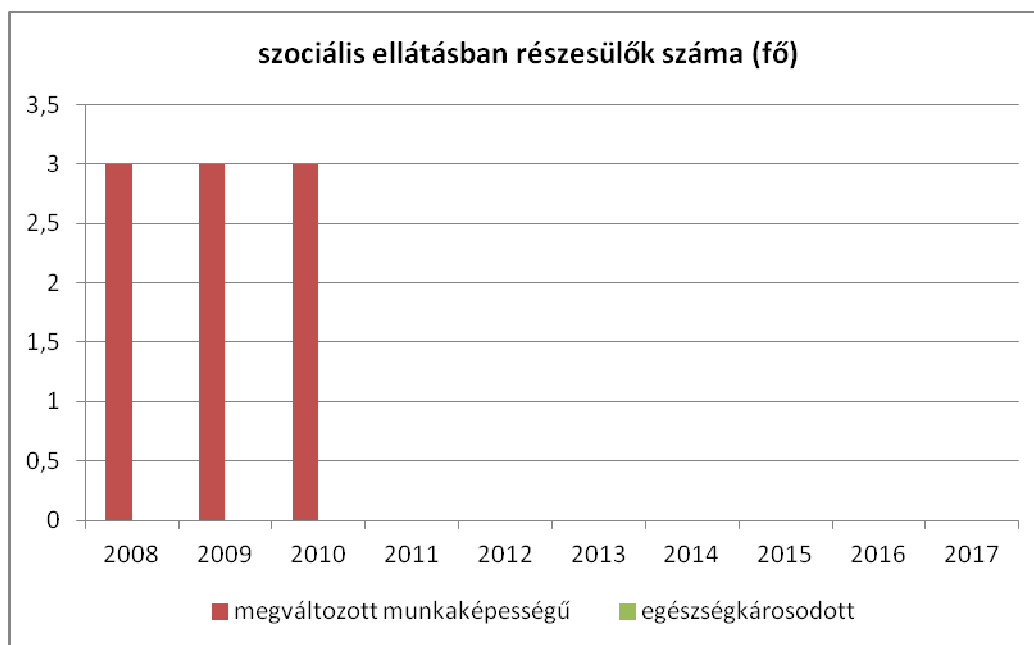
Völcséj községnek nincs pontos felmérése a fogyatékkal élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést

készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről. Átfogó adatokkal sem rendelkezünk a településen élő fogyatékkal élők számáról. A lakosságot ismerve annyit tudunk, hogy összesen 3 fő él jelenleg Völcsejen, aki értelmi fogyatékoságban szenved.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	3	0
2009	3	0
2010	3	0
2011	n. a.	n. a.
2012	n. a.	n. a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők számában az elmúlt években változás nem történt, a számuk állandónak mondható. 3 fő részesült megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában, valamint egészségkárosodott személyek szociális ellátását eddig még senki nem igényelt.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékosról nem tudunk sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben. A szakellátások azonban Sopronban, vagy Győrben vannak, az

ide történő eljutás feltételezhetően a fogyatékos személyek számára problémát jelent.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Kimondott példáról nincs tudomásunk, de vélhetően a foglalkoztatás terén a fogyatékosokat éri a legnagyobb hátrányos megkülönböztetés. Fontos megemlíteni, hogy ennek háttérében az alacsony iskolázottságuk is szerepet játszik a diszkriminációban.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Völcsej jelenleg még nem rendelkezik olyan programmal, ami a fogyatékkal élők önálló életvitelében valamilyen helyi intézkedéssel segítséget nyújtana, mivel a számuk a lakosságon belül nagyon alacsonynak mondható.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzügyi és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. A fogyatékkal élők pénzügyi, természetbeni ellátása jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan – halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás – vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A polgármesteri hivatal nemrég felújításakor kialakításra került a mozgássérültek akadálymentesítése mind külsőleg, mind belsőleg. A községben az egészségügyi ellátást biztosító központ magában foglalja a háziorvosi és a védőnői szolgálatot. Az épület és a parkoló akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Ezen a téren van még tennivaló. A honlapon nem működik e-ügyintézés, azonban a lövői honlapon elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges legfontosabb dokumentumok (adódokumentumok, szociális kérelmek, pénzügyi beszámolók, közérdekű adatok).

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat épülete előtti park akadálymentesített, a járdák néhol javításra szorulnak az akadálymentesítést illetően.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye)

Ilyen sajnos nincs a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat által nyújtott ellátások közül az ápolási díj számít a fogyatékosoknak és családjuknak hátránykompenzáló juttatásnak, illetve átmeneti segély keretében van lehetőség valamilyen segédeszköz beszerzésének költségeihez hozzájárulni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Völcsejen kevés a fogyatékkal élők száma. Részükre külön, speciális ellátás nem biztosított. Kiemelkedő pozitívum, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése 100%-osan megoldott.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön:	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élő embereknek nincs megfelelő információ forrás.	Az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele. Az önkormányzat saját honlapjának kialakítása és akadálymentesítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A faluban civil szervezetek is működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Völcsejen mindössze néhány civil szervezet működik, de erős az összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. Számos rendezvényszervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Tűzoltó Egyesület

1940. július 8-án tűzvész söpört végig a falun, melynek következtében a fél falu leégett. Ekkor szervezték újjá az 1897-ben megalapított Önkéntes Tűzoltó Egyesületet, ami máig a falu legnagyobb egyesülete. Az egyesület tagjai részt vesznek területi versenyeken is, szép eredményeket tudhatnak magukénak.

Horgászegyesület

A faluvégi tónál pedig több mint 15 éve horgászegyesület működik. A Horgászegyesület nagy szerepet vállalt a közösségi programok szervezésében és a fiatalok szabadidejének hasznos alakításában. Mindemellett kedvező horgászlehetőség biztosítása, a horgászsport fejlesztése és népszerűsítése a fő célja.

Népdalkör

Ezenkívül a faluban fennállásának 13. évét ünneplő népdalkör működik, ők a szervezői a falu kulturális programjainak.

Nyugdíjas Klub

A nyugdíjas klub egy lazább szerveződés, mely önkéntes alapon, mindenféle kötöttség nélkül működik. Aki akar, és akinek ideje engedi, az eljön a találkozókra a közösségi házba, és jól érzi magát. A Klub keretében a nyugdíjasok programokat szerveznek maguknak, jellemzően a társalgások színtere, valamint a falunap szervezésében is részt vesznek.

Továbbá a településen jelen van még az Ifjúsági Klub és a Hímző Kör is.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik. Az önkormányzati, egyházi és civil szektor között kapcsolattartás nem mindennapi, de jónak mondható. Kiemelkedő az együttműködés és az egymás segítése, mind anyagi mind szakmai szempontból.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Völcséj Község Önkormányzata más önkormányzattal, illetve térségi, területi társulásokkal kimondott (írásbeli) partnerségben nincs senkivel. Azonban aktív kapcsolatot ápol a térség többi szereplőivel, a környező települések önkormányzataival. Egy-egy pályázatkor jellemző a társulások együttműködés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem rendelkezik ilyennel.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tűzoltó Egyesület: Elsősorban a gyerekek és a fiatalokat fogja össze és szervez nekik programokat, valamint tanítja őket a felelősségvállalásra.

Horgászegyesület: Tevékenysége nem kifejezetten az esélyegyenlőség biztosítása, hanem inkább a horgászsport népszerűsítése, a szabadidő ilyen fajta eltöltésének biztosítása.

Népdalkör: A falu kulturális programjainak tevékeny alakításában vesznek részt, továbbá szükség esetén önkéntes munkát is ellátnak.

Nyugdíjas Klub: A lakosság idősebb részét mozgósítja, maguknak szerveznek elfoglaltságokat.

Ifjúsági Klub: A fiatalok szórakozását koordinálja, biztosítja a szabadidő hasznos eltöltését.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen lévő vállalkozások kimondott karitatív tevékenységet, vagy esélyegyenlőségi szempontból kiemelt célcsoport célzott támogatását nem látják el. Azonban nem ritka a teljes lakossági összefogás valamely cél érdekében.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A települési esélyegyenlőségi program készítését az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzet-elemzés alapozta meg.

Az esélyegyenlőségi programot a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő-testület elé terjesztik. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába külső esélyegyenlőségi szakértőt nem vont be, mert az önkormányzat egyik alkalmazottját ilyen irányú képzésre elküldte. Az önkormányzat biztosítja, hogy esélyegyenlőségi program felülvizsgálatát a helyben szokásos módon a lakosság számára elérhetővé teszi.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon. Ezért a civil szervezetek és a lakosság észrevételeit a jegyzőhöz nyújthatják be, aki a HEP Fórum során következő ülésen ezt előterjeszti megvitatásra. A kontrollfolyamat végeredményeként az esetleges módosításokról a jegyző értesíti a véleményezőket.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát. 2. A közfoglalkoztatottak száma alacsony 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztatás, beutazás biztosítása 2. Tájékoztatás, együttműködés a Munkaügyi Központtal
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hiányosak az adataink a hátrányos helyzetű gyerekekről 2. Nincs közösségi tér (játszótér) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal 2. Pályázati forrás keresése
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Számítógépes ismeretek hiánya 2. Idősek elleni bűncselekmények számának növekedése 3. Az idősek kevés segítséget kapnak, egyedül vannak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Számítógép használati program szervezése 2. Figyelem felhívás, polgárőrség kialakítása 3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése, falugondnoki szolgálat kiterjesztése
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atipikus foglalkoztatás hiánya 2. Gyermekeik felügyelet nem mindig tudják megoldani 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Információgyűjtés, munkáltatók tájékoztatása 2. Az idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Információ hiánya 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korszerűsítés, akadálymentesítés (járdák, honlap)

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> Tájékoztatás a regisztrált munkanélküliek ellátásairól, a Munkaügyi Központba történő utazás biztosítása. Közfoglalkoztatás bővítése 	<ol style="list-style-type: none"> Munkanélküli Központ, falugondnok – felelős: polgármester Önkormányzat, Munkaügyi Központ, falugondnok, mint koordinátor – felelős: jegyző
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> A hátrányos helyzetben lévő gyermekek számáról adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal Közösségi játszótér kialakítása 	<ol style="list-style-type: none"> Környékbeli iskolák, Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő – felelős: jegyző Önkormányzat, pályázati partner – felelős: polgármester
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> Számítógépes tanfolyam szervezése, „NAGYI/PAPINET,, program Figyelemfelhívás a trükkös lopásokra, polgárőrség szervezése Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és falugondnoki szolgálat megszervezése 	<ol style="list-style-type: none"> Nyugdíjas Klub, könyvtáros, külső szakember – felelős: polgármester Helyi lakosság, önkormányzat, rendőrség, körzeti megbízott – felelős: polgármester Egyház, Baptista Szeretet Szolgálat, önkormányzat, falugondnok – felelős: polgármester
Nők	<ol style="list-style-type: none"> Információgyűjtés, segítségadás az elhelyezkedéshez, munkáltatók tájékoztatása „Fogadj örökbe egy nagymamát!” 	<ol style="list-style-type: none"> Munkaügyi Központ, helyi és környékbeli vállalkozások, civil szervezetek, önkormányzat – felelős: jegyző Helyi lakosság, idősek, baba-mama klub – felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> Teljes körű akadálymentesítés 	<ol style="list-style-type: none"> Önkormányzat, külső szakember – felelős: jegyző

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet-elemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Esélyt munkanélkülieknek	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát, így nem kapunk pontos képet a tartós munkanélküliek tényleges számáról.	rövid távú cél: igényfelmérés, adatgyűjtés, tájékoztatás a regisztrált munkanélküliek ellátásairól közép távú cél: az érintettek beutaztatása a Munkaügyi Központba hosszú távú cél: megfelelő adatok álljanak a	Nincs ilyen helyi program.	Az információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés, tájékoztató. A nem regisztrált munkanélküliek a Munkaügyi Központba történő utat	Polgármester	2016.07.31.	1 fő regisztrálja magát	humán: önkormányzat dolgozói, falugondnok pénzügyi: önkormányzati források technikai: projektor, jármű	Pontosabb adatokat kapunk a regisztrált munkanélküliek számáról.

			rendelkezé- süinkre a tartós mun- kanélküliekr ől		zásának segítése a regisztráció érdekében.					
2	„Út a mun- kához” program	Alacsony a településen a hosszabb időtartalmú köz célú foglalkozta- tottak szá- ma, a lakos- ság kis há- nyada szá- mára elérhe- tő csak.	rövid távú cél: igény- felmérés, tájékoztatás közép távú cél: igény- bejelentés a Munkaügyi Központ felé hosszú távú cél: a hosz- szabb idő- tartalmú köz célú foglalkozta- tás bővítése	Éves költ- ségvetési rendelet, gazdasági program	A hosszabb időtartalmú köz célú foglalkozta- tás előnyeiről tájékoz- tatás szerve- zése szak- ember be- vonásával. Igényfelmé- rés a lakos- ság körében. Folyamatos együttmű- ködés a Munkaügyi Központtal a lebonyolí- tásban. Egy koordinátor megbízása a munka fel- ügyeletére.	Jegyző	2014.04.01.	1 fő köz célú foglalkozta- tása	humán: Munkaügyi Központ szakembere, önkormány- zat, koordi- nátor- falugondnok pénzügyi: önerő, pá- lyázati for- rás techni- kai: eszkö- zök biztosí- tása a mun- kavégzéshez	A hosszabb időtartalmú köz célú foglalkozta- tás számá- nak növeke- dése, közös- ségi terek esztétikai javulása.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Egyenlő esélyt a gyerekeknek	Nincs pontos adatunk a hátrányos helyzetű gyermekek (HH-s, HHH-s, SNI-s) számáról, így a megfelelő segítségnyújtás meghatározása nem lehetséges.	rövid távú cél: helyi adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal közép távú cél: HH-s illetve HHH-s adatbázis létrehozása hosszú távú cél: hátrányos helyzetben lévő gyermekek számának meghatározása, beazonosítása	Nincs ilyen helyi szabályozás, dokumentum.	Családsegítő, védőnői hálózattal együttműködve az érintettek felkutatása. A környező iskolákkal való kapcsolat felvétel az adatbázis létrehozása céljából. A nyilvántartás által a gyermek fejlesztéséhez szükséges támogatás meghatározása.	Jegyző	2015.06.01	1 naprakész adatbázis létrehozása	humán: önkormányzat, iskolák vezetői, védőnő, Családsegítő szolgálat vezetője humán: számítástechnikai háttér	A szociális hátránnyal küzdő gyermekek/tanulók eredményes fejlesztése, esélyegyenlőségének biztosítása.
2	Játszani jó!	Nincs megfelelő közösségi, szabadidős tér a gyermekek számára iskola után.	rövid távú cél: helyzet-elemzés, pályázat keresése középtávú cél: árajánlatok beszerzése, pályázat összeállítása	Gazdasági program	A játszótér kialakítására alkalmas tér keresése, pályázati kiírások folyamatos figyelése. Pályázat megszervezése, majd beadása a megfelelő határidők betartásával. A pályázati előírásoknak megfelelő játszótér	Polgármester	2017.12.01	8 gyereknek alkalmas játszótér	humán: önkormányzat munkatársai, szakemberek, vállalkozások pénzügyi: pályázati forrás	A gyermekek számára komfortos játszótér kialakítása, szabadidő hasznos eltöltése, boldogabb köréret.

			és beadása hosszú távú cél: pályázat megvalósí- tása, játszó- tér kialakítá- sa		megvalósítása.					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Visszatérés a munkavi- lágába	Nincs ada- tunk, de feltételezhe- tő, hogy a településen az atipikus foglalkozta- tás nem jellemző.	rövid távú cél: infor- mációgyűjté- s az álláske- reső nők számáról középtávú cél: helyi és környékbeli vállalkozók tájékoztató- sa hosszú távú cél: az atipi- kus foglal- koztatás által a gyermeket nevelő nők elhelyezke- dési lehetősé- gei bővül- nek	Nincs ilyen helyi prog- ram.	A gazdasági kiszol- gáltatás enyhítése érdekében a női la- kosság körében in- formációgyűjtés. A munkáltatók tájékoz- tatása, ösztönzése az atipikus foglalkozta- tásra.	Jegyző	2014.05.15	1 vállalko- zásban lehe- tőség nyílik az atipikus foglalkozta- tásra	humán: ön- kormányzat, Munkaügyi Központ szakembe- rei, civil szervezetek, helyi vállal- kozások pénzügyi: saját forrás, vállalkozá- sok támoga- tása techn- ikai: közvetí- tés a helyi vállalkozók és a női munkavállá- lók között, helyiség biztosítása	A nők gaz- dasági ki- szolgálta- tottsága csökken, atipikus munkahe- lyek ala- kúlnak ki, a családok gazdasági helyzete javul.
2	"Fogadj örökbe egy nagyma-	Némely család nem tudja meg-	rövid távú cél: igény- felmérés	Gazdasági program	Idősek bevonása a "Fogadj örökbe egy nagymamát!" prog-	Polgármes- ter	2015.01.05	2 gyermek és 2 idős ember	humán: he- lyi lakosság, önkormány-	A generá- ciók közötti szakadék

	mát!"	oldani egész napra a gyermekük felügyeletét.	középtávú cél: a program elindítása hosszú távú cél: a gyermekek délutáni elhelyezése ne okozzon gondot		ramba, a társadalmi érintkezés megszerzése. Lehetőség teremtése a két korcsoport számára a közös időtöltésre és az egymástól való tanulásra.			együtműködése	zat	csökken, a nők elhelyezkedési lehetőségei növekednek, stressz faktor csökken.
--	-------	--	--	--	--	--	--	---------------	-----	---

IV. Az idők esélyegyenlősége

1	Na-gy/PapiNet	Az idők számítógépes ismeretei alacsonyak, hiányosak.	rövid távú cél: igényfelmérés középtávú cél: pályázat keresése, számítógépes ismereteket adó program szervezése hosszú távú cél: a tanfolyamon résztvevők a számítógépes ismereteiket használni tudják	Nincs ilyen helyi stratégiai dokumentum.	Helyi kérdőíves felmérés során az igények megismerése. Megfelelő pályázat keresése és beadása az élethosszig tartó tanulás biztosítására. Számítógép használati program indítása az idők számára.	Polgármester	2016.01.01	5 fő számítógépes ismeretei javulnak	humán: önkormányzat, informatikai szakember pénzügyi: pályázati forrás technikai: Művelődési Ház	Az idők információkhoz való jutása javul, kapcsolattartás másik formája válik elérhetővé.
2	Figyelő szem!	Az idők elleni bűncselekmé-	rövid távú cél: tájékoztatás, pre-	Gazdasági program	A körzeti megbízott és más rendőrségi alkalmazott segítség-	Polgármester	2017.10.01	8 fő részvétel a tájékoztatón	humán: helyi lakosság, rendőrség,	Biztonságérzet növekedése,

		nyek számának növekedése. A közbiztonság növelésére nincs helyi polgárőrség.	venció, igényfelmérés középtávú cél: polgárőrség megszervezése hosszú távú cél: közbiztonság javulása		gével lakossági fórumon az idősek figyelmét felhívni a veszélyekre, tanácsadás a megelőzésre. A tájékoztató után a lakosság körében felmérést indokolt tartani, hogy kik hajlandóak a polgárőrség megszervezésében részt venni. Polgárőrség kialakítása helyi lakosok összefogása által a közbiztonság javítása érdekében.			1 polgárőrség kialakítása	körzeti megbízott, önkormányzat pénzügyi: saját forrás, esetleg pályázati támogatás technikai: Művelődési ház nagyterme, számítástechnikai eszközök	erős lakossági összefogás.
3	Segélyhívó rendszer	Az idős emberek, főleg az egyedül állók csak kevés segítséget kapnak. A jelzőrendszere s házi segítségnyújtás nem épült ki a településen.	rövid távú cél: a Baptista Szeretet Szolgálat munkatársai által igényfelmérés, pályázati forrás keresése középtávú cél: pályázat beadása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ki-	Gazdasági program	Partnerek által a lakosság körében végzett felmérés és az elnyert pályázat útján a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megvalósítása az idős, egyedül álló emberek segítése céljából. Az idősek további támogatása érdekében a falugondnoki szolgálat teljes körűvé tétel.	Polgármester	2016.11.30	7 főnél kiépülő jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 1 falugondnoki szolgálat	humán: Baptista Szeretet Szolgálat munkatársai, egyház képviselője, falugondnok, önkormányzat pénzügyi: pályázati forrás	A felmerülő krízis helyzetekre való gyors reakció nem alakul ki.

			alakítása hosszú távú cél: falu- gondnoki szolgálat teljes körű megvalósí- tása, idős emberek ne maradjanak felügyelet nélkül							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadály- mentesen	A fogyatékkal élő embereknek nincs megfelelő információ forrás. A települési járdák, utak akadálymentesítésre szorulnak.	rövid távú cél: fejlesztési lehetőségek feltérképezése, pályázati kiírások folyamatos figyelése középtávú cél: saját honlap kialakítása az infókommunikációs akadálymentesítés és jegyében, pályázat megvalósítása által a	Nincs ilyen helyi dokumentum.	Informatikai szakemberek bevonásával egy önkormányzati honlap kialakítása, amely megfelel mindenféle akadálymentesítési előírásnak. Pályázat megvalósítása által az akadálymentesítés követelményét szem előtt tartva az utak és járdák korszerűsítése.	Jegyző	2018.07.20	1 honlap szerkesztése 1 útszakasz felújítása járdával együtt	humán: önkormányzat, pályázatíró, számítástechnikai szakember pénzügyi: pályázati forrás, önkormányzat technikai: számítástechnikai háttér biztosítása	Fogyatékkal élők információs lehetőségei bővülnek, a közlekedés minősége javul.

			járdák, utak korszerűsíté- se hosszú távú cél: teljes körű aka- dálymentesít és megoldá- sa							
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa támogatott civil szervezetek vezetőit partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

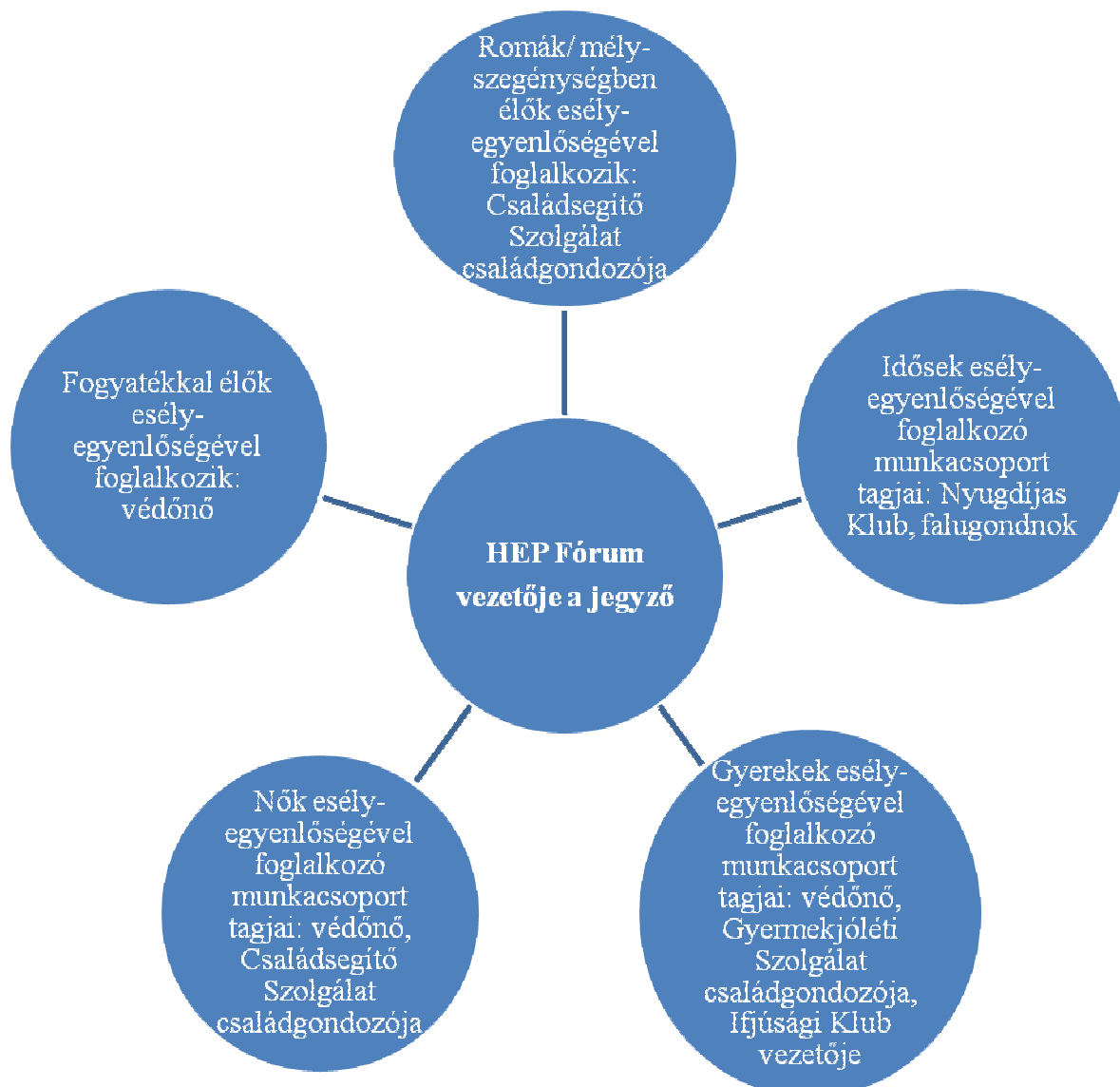
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz a terület aktorainak részvételével biztosítjuk az adott területen kitűzött célok megvalósítását.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz a HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására a helyben szokásos módon történik, illetve a helyi média is rendelkezésre áll. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **polgármester** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának, tagjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat minden ponton megkapja a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfe-

leljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Völcséj község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Völcséj község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 14/2013. (VI. 27) számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

Völcséj Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.